

Fecha di implementacion di BBO na frontera ta keda 1 di augustus

Pagina 3

- **Hues ta condena asesino di Eddy Rincon Bravo na 17 aña di prison**
Pagina 2
- **54 miyon euro confisca den cocaina na waf di Rotterdam**
Pagina 8
- **Supremo Tribunal di Brazil a inhabilita Jair Bolsonaro pa ocho aña**
Pagina 10

Pagina 10

Aruba ta conmemora 160 aña di Abolicion di Sclavitud den Reino Hulandes

Pagina 2

Coalicion politico ta cay den otro despues di
discusionnan cu lider di oposicion de Mos

Pagina 9

Mikel Schreuders ta tuma medaya di plata na
Weganan Centro Americano San Salvador

Pagina 17

Awe Aruba ta conmemora 160 aña di Abolicion di Sclavitud den Reino Hulandes

Dia 1 di juli, Aruba ta conmemora 160 aña di Abolicion di Sclavitud den Reino Hulandes. Pa e conmemoracion historico, aki minister di Cultura ta invita comunidad den general pa un acto awe mainta for di 8:00 pa asina reflexiona riba e parti di historia di Aruba den Reino Hulandes.

Esaki ta prome biaha cu un acto asina ta bay tuma luga, manera el a menciona. Akinan ta conmemora e di 160 aña di Abolicion di Sclavitud den Reino Hulandes y pa e motibo ey nan ta bay haci un acto di conmemoracion pa reflexiona riba e parti di historia comparti aki.

“Aruba tin su historia unico pa loke ta trata e historia aki di sclavitud y p’esey nos ta purba di trece programanan pa conscientisa pueblo riba e parti akinan pero sigur riba e dia aki,” minister Maduro a sigura.

Esaki ta bay tuma luga awe 1 di juli riba e plenchi dilanti Museo Arkeologico Nacional di Aruba for di 8:00 te cu 10:00 di mainta na unda a invita comunidad den general pa asisti na evento aki.

Ta bay tin momentonan di reflexion, ta bay recita poemanan y pa exactamente 8:27 di mainta lo transmiti e discurso en bibo di Su Mahestad Wilhem Alexander cu tambe ta bay duna un discurso na Hulanda.

Ademas, minister Maduro ta informa cu na vispera di e conmemoracion di 160 aña di abolicion di sclavitud den Reino Hulandes, Ministerio di Cultura ta presenta un otro

Hues ta condena asesino di Eddy Rincon Bravo, Shannon Williams, na 17 aña di prizon

Tabata riba dia 30 di november di aña pasa cu e caso lamentabel aki a tuma luga na unda e hoben Eddy Rincon Bravo di 19 aña di edad naci na Colombia a perde su bida tragicamente.

Dia 30 di november anochi polis a ricibi un melding di algun ciudadano den e bisindario di tanki di Savaneta cu a scucha un tiro. Tabata trata di e hoben Rincon Bravo cu a wordo herida pa un tiro di un arma di candela.

Na momento cu polis a yega Rincon Bravo ainda tabata na bida y a logra conta polis loke a pasa. Tabata trata di tres persona den un auto color blanco, marca Mark X, cu a hinc’e den e auto y a tir’e. E victima a bula for di e auto pa purba scapa su bida y e auto a core bay.

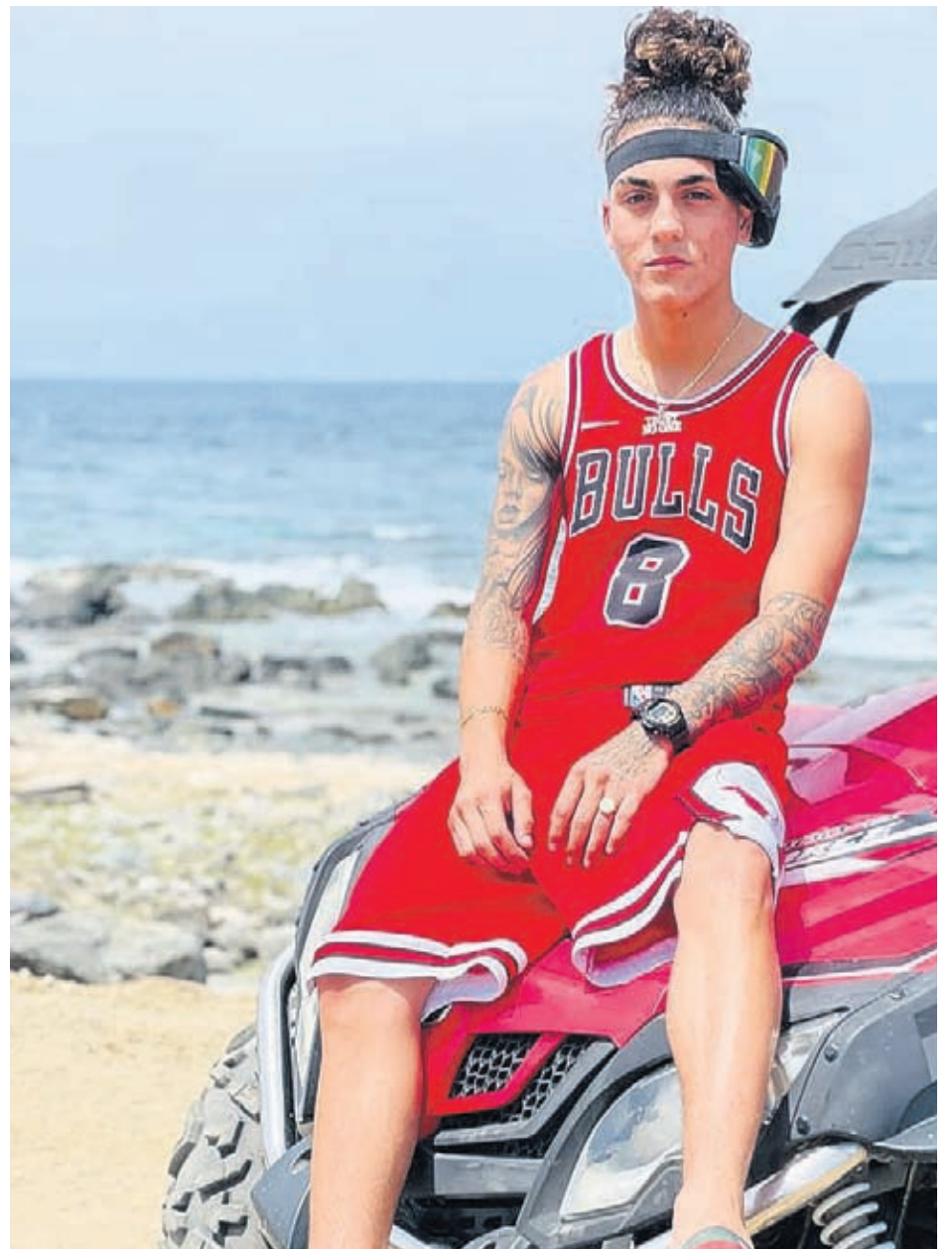
No hopi tempo despues Cuerpo Policial a logra captura e sospechoso,

Shannon Williams, den e barrio di Mabon y hib’e cera mesora. .

A pesar cu ambulance a yega na e sitio pa stabilisa y a traslada e victima cu maximo urgencia pa hospital pa ricibi tratamento, Eddy Rincon Bravo a fayece e anochi ey pa motibo di e herida di bala.

Durante e tratamento di e caso, algun siman atras, fiscal di Ministerio Publico a pidi un castigo di 19 aña pa Williams. Ayera hues di Corte di Prome Instancia a duna su veredicto y a haya Shannon Williams culpabel di e asesinato di Eddy Rincon Bravo y a condena Williams na 17 aña di prizon.

Pa loke ta e otro hoben cu tabata den e auto na momento cu Williams a tira Rincon Bravo, Ka Min Li, hues a dic-ta un sentencia di 15 luna di prizon di cual tres luna ta condicional.

BONDIA
ARUBA

No laga bo yiu bira victima di abuso sexual

Preveni NA TEMPO

BBO na frontera su fecha di implementacion a keda pa dia 1 di augustus di 2023

Minister di Finanzas y Cultura Xiomara Maduro a ofrece un update pa loke ta trata BBO na frontera cu awor su fecha ta dia 1 di augustus pa drenta na vigor, e mandatario a sigura cu aworaki nan ta contestando preguntanan cu parlamento a haci pa asina sigui su caminda pa parlamento.

Den esaki tambe, el a bisa cu e siman cu a pasa parlamento tabatin encuentro cu gremio comercial pero tambe na Departamento di Impuesto cu hunto cu Aduana a sigui brinda splicacion riba loke ta trata e ley aki cu a premira pa bin na vigor 1 di juli pero door cu nan a tuma tempo pa trata puntanan treci dilanti pa gremio comercial, e ora ey nan a extende e fecha pa 1 di augustus.

Debate publico ta bay tuma lugha otro siman den parlamento, entre dia 3 pa 7 di juli, pa asina por debati riba e ley di BBO na frontera. Den esaki tin cambianan cu gremio comercial a trece pa dilanti, un di nan tabata e definicion di e palabra “handelsgoederen” na unda director di Departamento di Impuesto (DIMP), Luanne Gomez-Pieters a duna un splicacion.

Gomez-Pieters a señala cu e siman aki nan a sigui cu e di dos tanda di informacion cu e gremionan comercial y nan preocupacion, loke DIMP ta bin repara den e sesionnan tanto gremio como sector priva tin dudanan di loke ta trata e definicion di e palabra handelsgoederen cu si ta mira con e ta defini awor den concepto di ley, den e Memorie van toelichting tin un splicacion mas amplio di kico ta productonan cu por rebendi y tin poni tambe cu esaki no ta encera productonan cu por cambia di un forma of otro.

“Esey ta trece un tiki desbalansa den interpretacion y tambe preguntanan cu gremio ta bisa kico di berdad nos lo por bay deduci di e BBO cu nos paga na frontera,” el a sigura.

Nan a sinta cu expertonan, expertonan di Departamento di Legislacion unda nan por informa cu e interpretacion y tambe mirando e cuadro financiero cu ta mara na presupuesto 2023 pa cu han-

delsgoederen ta encera cu “tur producto cu ta importa cu e meta pa rebendi” esaki ta pa mantene e simpleza den ehecucion di e ley di BBO na frontera pero tambe den e derecho di deducccion manera Gomez-Pieters a comenta.

E BBO paga na frontera di tur producto cu por rebendi ta 100% deducibel di e volumen di benta di e comerciante, como ehemplo el a splica cu den supermercadonan e BBO paga na frontera ta pa un rol di keshi, pero tambe pa e rol di keshi cu ta keda corta na slides, corta den bloki of ta pone spicy den dje, ta keda deducibel di e volumen di benta.

E rol di keshi por ser bendi manera e ta pero tambe por haci cierto cambianan cu e meta cu esey tambe por ta rebendi, e meta no ta pa e supermercado us’e pa su mesun consumo sino pa e keshi por rebendi.

Esaki ta conta solamente pa esnan cu ta importa, si ta cumpra productonan local na un wholesaler cu ta registra akinan caba y e wholesaler ta trece producto, ta e wholesaler aki cu tin e derecho di deducccion, no e compania local cu ta cumpra cerca e wholesaler. E BBO paga na frontera door di importacion di tur tienda cu ta bende paña, sapato, keds, articulonan di scol, buki, tas, kiermen cu tur cos cu por rebendi, tin e derecho pa deduci e BBO paga na frontera. Productonan cu

ta importa door di e negoshi pa propio uso, no ta un producto cu su destinacion ta pa rebende y esey no tin e derecho pa e deducccion.

Pa hardware stores el a bisa cu nan a duna sesion di informacion y nan a menciona cu tur tienda cu ta bende material di construcion cu ta importa material y cu nan ta bende como por ehemplo, palo, piedra, cement, verf, material pa renoba cas, etc, ta material cu nan trece aden y nan ta paga BBO na frontera, esakinan tambe lo ta deducibel.

Loke si no ta den e calculo awor pero si gremionan y sector priva a menciona ta con a para cu e sector di Food and Beverages na unda nan a papia cu ATA, AHATA y AFBA cu nan no ta cay bao di e categoria di compra y benta, nan a indica cu e prijsnan pa nan si lo subi debi cu nan ta paga e BBO na frontera, pero esey ta si e un restaurant ta importa su carni y su productonan di afo, pero cu si nan ta cumpra local nada ta bay cambia.

Den esaki nan a bisa cu esaki ta bay ta un peso extra den impuesto cu nan no por deduci, Gomez-Pieters a comenta cu den esaki si nan mester a bay ‘revisit’ e calculonan y mira con nan por ubica pa motibo cu e pensamiento of spirito di e ley lo ta si ta pa productonan cu ta destina pa su rebenta.

Di esaki, el a splica cu nan mester a bay back den calculonan pa wak kico por adapta

den e cuadro financiero y pa nan lo regula segun e ministerie regeling cu tambe nan lo bay conta cu un derecho di deducccion teniendo na cuenta si cu efectonan financiero den cuadro cu nan tin cu keda den dje y cu nan lo anuncia proximamente.

“Prijsnan di restaurant y tambe e franchise y catering no necesariamente mester bay subi pa motibo di importacion y BBO paga na importacion, esaki ta un resultado di loke gremionan a trece dilanti y sondeo cu nos a haci na e sesion y nan puntanan cu nan a trece dilanti,” el a afirma.

Ademas, DIMP par di dia pasa tambe a informa cu nan a logra elimina atraso den

procesamento di cobranza di inkomstenbelasting despues di mas di 40 aña. Un logro grandi pa e organisacion cu ta trece cune beneficio pa contribuyentenan di belasting, entre otro pago di restitution.

A pesar cu a elimina e retraso den procesamento di cobranza di inkomstenbelasting, ainda e proceso di pago di restitution no a ser finalisa. Bon Dia Aruba a tuma contacto cu director di DIMP, Luanne Gomez-Pieters pa puntra tocante e pago di restitution.

Gomez-Pieters a indica cu manera DIMP a informa den luna di mei, e departamento a caba di procesa tur formulario di inkomstenbelasting masalmente. Pago di restitution ta sucede tur diahuebs segun secuencia di fecha. El a remarca cu na momento cu un contribuyente ricibi su cobranza na cas, ta hopi importante pa wak ki fecha (‘dagtekening’) esaki ta carga.

Na momento cu un contribuyente entrega su declaracion, mesora ta hinca e informacion di su declaracion den e sistema automatiza segun e sistema di “first in, first out”. Aki ta na unda e fecha di cobranza ta hunga un rol importante.

E sistema “first in, first out” ta nifica cu esunnan cu a entrega nan declaracion prome lo ricibi nan cobranza definitivo mas prome y na su turno contribuyentenan cu ta spera di haya placa back, lo por ricibi esaki mas prome tambe.

Dr. Jamui Busari: “Si nos enfoca solamente ariba e sintoma y nos no enfoca ariba e problema cu ta causa e sintoma, e ora bo no ta yudando”

Na 2021 Dr. Jamui Busari, medico pediatra, hunto cu su ekipo di profesionalnan a lansa e programam Jump 18. Un programa cu ta enfoca den birdna ayudo den diferente area na mucha, y nan mayornan, cu ta sufri di sobrepeso y obesidad. Despues di tres sesion exitoso, Dr. Busari ta conta Bon Dia Aruba con e idea y inspiracion a nace pa crea Jump 18 y kico e meta y vision di e programa ta.

Jump18 ta un filosofia cu ta enfoca ariba con pa empodera hende, empodera mucha y empodera mayornan. Dr. Busari ta conta cu ora el a yega Aruba, tur dia cu e tabata den su oficina y atende mucha, tur dia e ta ripara, door di midi nan peso y largura regularmente, cu 8 pa 9 di cada 10 mucha cu e tabata atende tabata ariba di loke tabata normal pa nan edad pa loke ta trata peso.

“E ta algo cu ta andando pa algun tempo caba y e ta un di e problemanan cu hende ta wak, nan sa cu e no ta loke e mester ta, pero normalmente nan no ta haci nada erover. Ami a bisa cu ami ta bay haci algo erover y mi a cuminsa purba di adresa e problemanan den e muchanan cu ta sobrepeso. Loke mi a describi ta cu mi no tabatin e capacidad, mi no tabatin e espacio den mi consultanan, e ora mi a realisa cu mi mester haci algo diferente,” el a splica.

Asina Dr. Busari a scoge pa diseña un programa na unda tur mucha cu problema di sobrepeso, unda cu mayornan cu no tin e habilidad di mancha esaki efectivamente, por bin hunto bao un programa y e programa ey ta Jump 18.

Na inicio e e programa Jump 18 tabata tin e nomber Aruba Childhood Obesity Prevention Program. Dr. Busari a conta cu na momento cu el a plania pa desaroya e programa e tabatin mester di hende pa apoya e programa, pero el a haci un decision conciente, cu si e ta bay diseña e programa aki, e tabata kier pa profesionalnan Arubiano yuda.

Ora cu el a cuminsa busca hende pa traha den e programa, alrededor di shete hende a aplica y tur shete tabata profesional di Aruba y a base di e habilidad di cada un el a crea e ekipo cu

a yudele trece Jump 18 na bida.

El a sigui conta cu durante su prome reunion el a puntra kico por yama e programa, pasobra Aruba Childhood Obesity Prevention Program ta un nomber hopi largo y pa e ekipo por a compronde e filosofia cu e programa, el a conta nan e storia di e pulga.

Un pulga por bula 18 cm halto y un distancia di 30 cm, pero e storia no ta tocante con halto e pulga por bula si no di e experimento cu investigadornan a haci ariba esaki.

Dr. Busari a splica cu nan a colecta hopi pulga, nan a hinca nan den un boter y a cera e boter. Pero e boter no tabata tapa na un altura di 18 cm, pero na un altura di 16 cm. Loke a pasa ta cu e pulganan tabata bula y tabata keda dal e tapa di e boter y despues di tempo nan a stop di dal e tapa di e boter pasobra nan a stop di bula 18 cm y a cuminsa bula 16 cm.

Despues e investigadornan a kita e tapa di e boter pa observa e comportamiento di e pulganan y nan no tabata bula 18 cm mas, nan tabata 16 cm so, mientras cu pa naturalesa nan

ta bula 18 cm. Pero pa motibo di nan circunstancia nan a lubida cu nan por bula 18 cm.

“Nos tur ser humano ta pasa den diferente circunstancia y condicionnan cu nos ta lubida kico nos capacidadnan ta y Jump 18 ta pa nos recorda cu nos por bula 18, aunke bida a siña nos pa bula 16. Asina e nomber y e filosofia di Jump 18 a nace,” Dr. Busari a conta.

E problema di sobrepeso y obesidad ta algo cu mayoria hende sa cu tey, pero hopi biaha no ta actua riba dje. Dr. Busari a remarca cu hopi hende tine tendencia di husga ora cu otro hende ta enfrenta adversidad y den Jump18 el a describi cu hopi mayor cu nan yiu ta sobrepeso, varios di nan sa cu e mucha tin sobrepeso, varios di nan ta purba di controla e situacion, pero hopi di nan no tin e habilidad pa mancha e problema.

Tin difernete motibo y factor cu ta conduci na e esaki, entre otro trabao, tempo of disponibilidad financiero. Jump 18 ta enfoca ariba con e profesionalnan por ta na e otro banda pa yuda, pa empodera y edu-

ca e mayornan, educa y empodera e muchanan pa nan por cambia nan estilo di bida.

“Si nos enfoca solamente ariba e sintoma y nos no enfoca ariba e problema cu ta causa e sintoma, e ora bo no ta yudando. Esaki ta un biahe personal pa mi y mas mi sigui riba e caminda aki, mas mi ta compronde cu hopi mayor cu ta bin cerca mi diariamente ta bon hende, nan kier lo miho pa nan yiu y e situacion pa mayoria di mayor ta cu nan no sa kico pa haci despues,” el a expresa.

Dr. Busari a sigui splica cu loke nan ta purba di haci cu Jump 18, for di un punto di bista holistico, ta pa yuda hende tin acceso y oportunidad pa compronde cu nan por cambia nan situacion y for di eynan, adresa e problema di sobrepeso den e mucha.

El a indica cu loke ta haci Jump 18 exitoso ta e compasion, e compromedimento y e enfoca sin husga cu nan ta usa.

“Mi ta kere cu esey ta loke di berdad a marca e diferencia. Di berdad nan tabata sinti cu sinceramente nos kier yuda sin husga nan y bo sa riba e isla aki hopi cos ta dificil y pasobra hende ta enfrentando nan propio desafionan, nos ta over sensibilisa pa remarke nan cu ta husga, specialmente si bo no sa kico un hende ta pasando aden. Cu compasion y purba di compronde kico nan ta pasando aden y ofreciendo nan solucionnan, nan ta habri pa participa,” el a destaca.

Pa loke ta su vision pa Jump 18, Dr. Busari a bisa cu ora yega un momento den tempo cu e mester retira, Jump 18 mester continua. Loke e ta trahando pe, pa cual e ta teniendo combersacion cu diferente persona y gobierno, ta pa wak con por sigura cu Jump 18 ta un programa cu por continua y cu ta bira parti di e estructura pa provee estilo di bida saludable pa muchanan na e isla.

El a subraya cu sobrepeso y obesidad entre mucha ta un pandemia. Aruba tin e cifranan mas halto di muchanan cu sobrepeso y obesidad den e region di Caribe y, segun el a señala, probablemente na mundo.

Editor

Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V.
Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager

Mariette Engelhart

Redaccion

noticia@bondia.com

Pilar Flores (hefe di redaccion)

Angenette Figuereo (closer editor)

Leo Maduro

Andreina Morillo

Raisa Montilla

Ehecutivo di Benta

sulaika.croes@cspnv.com

Sulaika Croes

Aviso y Arte

Sandra Loefstop

Lisa Tromp

Departamento Digital

Juan Luis Pinto

Administracion

accounting@bondia.com

Martha Arteta de Ariza

Distribucion

Jenny Kelly

Coleccion

Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press

Luis Fernando Arenas (Hefe)
Pablo Libre

Press

Roland Schenker (Hefe)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Colaboracion

Associated Press

Ret Karibense

Upload Media Aruba

Afiliacion

Sociedad Interamerica
di Prensa (SIP)

DIRECCION

Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800

Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com

Website: www.bondia.com

Facebook: @bondianoticia

Instagram: bondiaaruba

BON DIA ARUBA ta un corant
redacta y imprimi na Aruba y ta
obenibel di dialuna te cu diasabra.
Ningun contenido por wordo reproduci
sin permiso di editor.

Editorial

Partidonan chikito... *Por bira grandi, hunto...?*

Nos a cuminza mira e promer señalnan di preparacion pa proximo eleccion, den e caso aki particularmente cerca e partidonan chikito. Un tema di cual nos lo tende hopi mas den e tempo nos dilanti, ta e posible unificacion di e partidonan chikito, di cual un ta den e actual coalicion, cu e problemanan tipico di esey.

Pa hopi tempo caba dos partido grandi a logra domina escenario politico, percurando den e periodo ey tambe pa un base popular bastante solido cu tabata y parcialmente ainda ta core a traves di varios generacion. Cu esey a surgi tambe e creacion di un structura di presencia den practicamente tur bario, refleha den nan representacion politico. Banda di a logra mantene e presencia structural aki, por observa cu riba e tereno aki e partidonan chikito no a logra tanto. Nan base di apoyo no ta(bata) mara, salvo algun caso, na representacion den bario, pero cu no ta brinda perspectiva. Ta parce logico cu pa sali di e dilema aki, di mes e partidonan chikito no lo por, ni mester desea tampoco cana e caminda cu e partidonan grandi a cana den nan tempo. Esey ta requeri acerca e tema di apoyo di un base totalmente diferente, usando otro medio pa comunica cu e potencial votador. Den e era moderno aki ta absolutamente necesario haci maximo uso di e medionan digital. Esey ta pa yega na un publico cu ta prepara pa comunica asina; ainda ta keda un parti bastante importante cu no ta haci uso di medio digital moderno, loke ta haci uso di medio tradicional necesario ainda, manera bishita den bario y hogar.

E aumento fuerte di votador na 2021 na favor di e partidonan chikito en general ta ser mira como un señal cu parti di e votadornan ta cansa cu e forma di goberna di e partidonan grandi cu ta intercambia cu otro den gobierno. Esaki ta representa un oportunidad pa un partido nobo, pero no lo haya esaki regala tampoco. Kico asina lo mester pa por haya un grupo mas grandi ainda di apoyo? Pa cuminza nos mester ta consciente di e hecho cu e partidonan actualmente grandi ainda, a logra yega na e punto ey a traves di un meta general importante cu ta logra reuni un base popular grandi. Pa e partido actualmente liderando gobierno esaki tabata e lucha pa e status autonomo di Aruba. E partido democrata cristian tabatin un base popular fuerte den añanan 50 caba, a perde esaki pero den decada 80 y 90, cu e expansion economico exitoso, a logra un comeback fuerte.

Pero, pa un partido, o coalicion di partido chikito – relativamente – nobo awe, kico ta e tema cu por crea un apoyo excepcionalmente

fuerte? Subi caya pa haci promesa no ta parce e ruta cu lo duna fruto; no tin tanto di priminti y e dos partidonan grandi ta hopi bon den esey caba. Realmente no tin tema atractivo pa usa na e momento aki. Riba su mes futuro directo economico no ta presenta reto interesante cu ta duna perspectiva di acumula apoyo popular pa hende por identifica nan mes cu esey. Loke lo domina e debate publico den e proximo decada ta e recuperacion financiero di e pais, acompaña pa e reforma drastico di e aparato publico. Esey no ta un cuestion di cumpli cu Hulanda, sino cu nos mes. Te awor e actual coalicion ta bisa cu nan ta kere den e reforma aki, pero den practica ta muestra mas di ta 'lastra pia' cu tur loke mester sucede. Critica e posicion ey por ta corecto, pero e pregunta grandi ta si ta posible pa gana hopi voto cu esey. Riba su mes trata di gana apoyo cu boga pa bon gobernacion y presenta plan concreto con pa haci esaki ta un idea honorable, pero ta keda e interrogante si esey ta bay motiva hende pa vota pa un iniciativa asina.

Otro problema pa e partidonan chikito ta nan (falta di) presencia den e aparato publico. Cu e presencia fuerte durante varios decada di e partidonan grandi a surgi tambe un presencia partidario fuerte dentro di e aparato publico. Tur dos, un mas cu otro, tin suficiente base den e departamentonan pa por opera, a pesar di e no cooperacion y hasta sabotahe di parti di e partido cu no ta den gobierno. Riba cual si ta parce di existi un consenso – no expresa – entre e partidonan grandi, ta cu no ta cambia nada fundamental y ta keda reina e mesun ambiente di negligencia, cu ta habri porta pa cada ken haci loke nan kier. Ta parce cu e consigna ta: "Si bo no ta traha, no stroba tampoco." Tanten cu ta cumpli cu esey, no tin tanto problema pa gobernacion pasa di un man pa otro, manteniendo 'status quo'.

Tur esaki no ta yuda haci bida mas facil pa un mandatario di partido chikito. Nan ta drenta cu un agenda bunita den un acuerdo di gobernacion, ta haya cierto ministerio sin un guia no partidario, obhetivo y leal for di den e aparato mes. Asina, goberna ta bira un aventura yen di sorpresa, mas tanto den e categoria di 'desagradable'.

Kico tur esaki ta significa pa un posible unificacion di partido chikito pa por eherce mas forza? Cu no ta posible yega na acuerdo encunto programa politico so, sino con ta goberna den practica. E ultimo experimentonan a fracasa pasobra na momento clave ta opta pa mantene e gabinete na bida, haciendo e wega di poder mas facil pa e partido grandi. Sin embargo, esey por cambia.

A.T.A.: Transaccion cu tarhetanan di Visa a aumenta den prome kwartaal di 2023

Turistanan a gasta \$155 miyon dollar na Aruba cu e tipo di caarchi aki

A.T.A. ta analisa gasto di turistanan continuamente. Ta ricibi e cifra di “Tourism Receipts” di Banco Central, pero banda di esaki ta tambe midi esaki via transaccionnan cu tarhetanan Visa y MasterCard bou di bishitantenan, durante nan estadia. Ambos pa turistanan stay-over y esnan cu ta bishita cu barco crucero ta midi esaki pa medio di exit surveys tambe. Pues prome cu Banco Central publica resultadonan pa cu “Tourism Receipts”, ya A.T.A. ta na altura di e tendencia pa cu patronchi di gasto di bishitantenan e impacto economico. Asina por bisa tambe cu A.T.A. ta midi e.o. e “Household Income” tambe di esnan cu ta bishita for di Merca y por midi si ta atrae esnan desea.

Enfocando riba data di tarhetanan Visa, e Visa Destination Insights ta raporta e benta di volumen y cantidad di personanan cu ta haci uzo di nan tarheta internacional di Visa mientras cu nan ta di bishita na Aruba. E data ta bin for di VisaNet cu ta contene tur transaccion cu ta tuma luga uzando tarhetanan di marca Visa. Esaki ta inclui transaccion di credito, debito, pre-pago (pre-paid), transaccionnan comercial y di negoshi chikito, como tambe transaccionnan di ATM den forma di retira efectivo via Visa.

E data ta wordo selecciona segun e siguiente criteria: e

tarheta di Visa a wordo emiti pa un banco internacional y e transaccion a tuma luga na Aruba durante -den e caso aki- e prome kwartaal di 2023 den un forma fisico. Den otro palabra, bishitantenan tawata fisicamente presente na nos isla durante cu e transaccion a tuma luga.

Aumento den prome kwartaal
Algun punto clave pa tuma nota den prome kwartaal di 2023 ta: Turistanan a gasta \$155 miyon dollar na Aruba, cu ta indica un crecemento di 29.1% compara cu e aña anterior. Ademá a nota un crecemento di 42.1% den cantidad di persona cu un tarheta di Visa compara cu e aña anterior. E cantidad di transaccion tambe a conoce un crecemento di 32.7% compara cu Q1 di 2022. Durante e prome kwartaal di 2023, un suma di US \$16 miyon a wordo retira den efectivo cu e tipo di tarheta aki.

Patronchi di gasto di cada usuario ta sigui halto y ta normalizando, despues di pandemia
E averahe mensual den gasto pa cada cardholder a fluctua

durante e ultimo 12 luna, pero a yega na un suma maximo di US \$639 na februari 2023. E suma di benta a crece continuamente for di october 2022, confirmando un tendencia positivo.
E mercado cu a gasta mas na Aruba den Q1 di 2023 tawata esun Mericano cu un crecemento di 24.7% compara cu e mesun periodo den 2022, mientras cu Brazil a logra e crecemento mas fuerte compara cu Q1 2022 cu 106.1%.

Si tira un bista riba e diferente categorianan di gasto y transaccion, mester menciona cu loke mas nan a gasta riba dje ta Restaurant y Comento sigui pa ‘Retail’, Hotel y Acomodacion. E sector di Acomodacion a muestra un tendencia di crecemento na Q1 di 2023. E gasto averahe di cada usuario a wordo registra na \$936 dollar, e suma di mas halto registra desde Q4 di 2021.

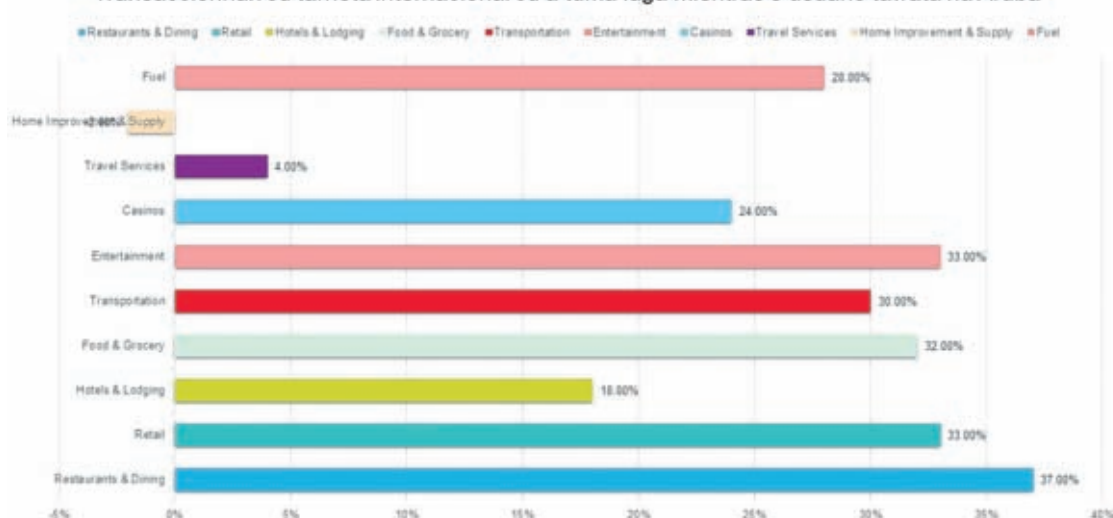
A.T.A. lo sigui analisa e datonan aki di cerca, mientras ta sigui traha duro riba desarojo di e producto turistico cu tambe ta contribui na un aumento di gasto di bishitantenan riba nos isla.

Categorianan unda a gasta- Q1 2023
Transaccionnan cu tarheta internacional cu a tuma luga mientras e usuario tawata na Aruba

Crecemento 2023 vs. 2022- Q1

Transaccionnan cu tarheta internacional cu a tuma luga mientras e usuario tawata na Aruba

Asina bon
Nos Papiamento ta...?

Tocante ‘catibo’ y mas palabra relaciona cu sclavitud...

Riba e fecha 1 di juli 1863, awe exactamente 160 aña pasa, abolicion di sclavitud a bira un hecho den e teritorionan Hulandes den Caribe. Cu esey a yega un fin na un di e berguenzanan mas grandi di humanidad, aunke cu esey no a implica desaparicion di e fenomeno aki, cu ta persisti te awe den diferente forma. Pero nos enfasis no ta riba celebracion di e fecha. Nos ta interesa si den palabra cu a drenta nos idioma relaciona cu e sistema ey. Por ehemplo, kico ta e origen di e palabra ‘catibo’ mes? Esaki tin su origen den e palabra Latin ‘captivus’ loke na Spaño y Portugues a bira ‘cautivo’ y tambe ‘cativo’ den e ultimo lenga aki. Mirando e influencia directo di idioma Portugues den e comercio di catibo en general y particularmente na Corsou, ta di supone cu e palabra ‘cativo’ Portugues a duna nos e ‘catibo’.

Importante pa señala si cu e termino ‘cativo’ na Portugues no ta referi especificamente na e ‘catibo’ di nos, sino cu e tin e significado di loke na Spaño ta ‘cautivo’. Pa e catibo ta usa e palabra ‘escravo’.

E peculiaridad ta cu banda di e termino ‘catibo’ no tin e sustantivonan relaciona cu esey, y nos ta usa, mescos cu Spaño y Portugues, e sustantivonan ‘sclavitud’ (o ‘esclavitud’) y ‘esclavo’ (y no: ‘sclavo’), banda di usa ‘catibo’.

E termino sclavitud (y esclavo) tin su origen na Europa medieval y ta existi den hopi idioma riba e continente ey.

Fuera di esey e palabra original Latin a haya su sucesor tambe den e verbo ‘captar’ cu ta conoci tambe den nos Papiamento, tambe den forma figurativo: “Bo no a capta loke mi tabata bisa”. Di otro banda, nos no ta usa e verbo ‘capta’ den forma concreto. Pa esey nos tin un verbo di origen Ingles: ‘catch’, o nos ta bisa ‘gara’ o ‘cohe’. No tin duda cu e termino ‘catch’ ta data di e tempo cu Aruba a conoce un fluho grandi di inmigrante di habla Ingles, tanto for di Merca como di e islanan Britanico y Mericano den Caribe, entre otro. Di e mesun origen nos conoce ‘captura’, tanto como verbo y sustantivo: captura di un criminal, por ehemplo.

Otro palabra relaciona cu sclavitud ta algo cu nos ta usa practicamente tur dia y esey ta e dia di siman cu yama ‘diarason, diarazon’, diaranson’, o con cu kier skirbi esaki. E termino a surgi netamente den sclavitud pasobra e dia ey di siman tabata e dia di parti e racion (‘rantsoen’ na Hulandes) di cuminda na e catibonan. E forma diferente di skirbi esaki ta indica caba cu tanto e palabra ‘ração’ na Portugues como e ‘rantsoen’ Hulandes tabata di influencia riba e forma di skirbi y pronuncia esaki. Den e idioma Criol di Guine Bissau ta existi tambe e ‘rasson’.

Nos no a logra haci mas investigacion encuanto eventual otro palabra cu ta origina den e sistema di sclavitud y ta keda disponible pa ricibi cualkier informacion tocante e tema aki.

Por surgi e pregunta tambe, ya cu ta papia di catibo, di unda e palabra ‘cachifa’ a bin cu awendia ta pertenece tambe na nos vocabulario. Esaki segun nos busqueda riba internet tin su origen na Venezuela, den decada di 60 y 70 di siglo pasa, cu e entrada masivo di migrante Colombiano na e pais bisiña. Awendia por mira e proceso contrario, cu e migracion fuerte den direccion di Colombia, pero esey ta otro tema. Segun algun site, e origen lo ta Norteamericano, unda a combina e palabranan ‘kitchen’ y ‘chief’, creando asina anto e ‘k-chief’ o hefe di cushina. Nos no ta convenci di e splicacion ey, pero en todo caso e tin un connotacion negativo y ta ser usa pa describi di forma denigrante un persona femenino cu ta sirbi di empleada domestico. Como nota positivo por bisa cu lo ta trata anto di un palabra netamente ‘crioyo’, o mejor dicho ‘criollo’ ya cu e lo a nace den un ambiente netamente Latinoamericano/ Norteamericano y no ta originalmente di idioma Spaño. Asina nos por mira tambe cu e proceso di idioma crioyo no ta algo exclusivo di cierto idioma o cierto pais, sino ta tuma lugar den tur encuentro di un o mas idioma.

Hulanda:

Ley pa regula eutanasia pa muchanan cu malesa terminal ta tuma efecto otro año

(NLTimes)—Cuminsando otro año, eutanasia lo ta posibel na Hulanda pa muchanan entre 1 pa 12 año cu ta sufri demasiado pa via di nan malesa. Minister di Salud Ernst Kuipers ta spera cu e regulacion nobo lo tuma efecto riba 1 di januari 2024. Tweede Kamer a aproba di e propuesta aki durante un debate riba asuntonan di etica medico.

Part di Tweede Kamer a cuestiona solamente e opcion pa uza un regulacion en bes di ley. Pero Kuipers a opta pa regulacion pa via di e complehidad y sensitividad di e plan. Partidonan D66, GroenLinks, PVV, SP y SGP, entre otro, a argumenta cu e complehidad y sensitividad

tabata un motibo pa pone den legislacion.

Segun Kuipers, no tin suficiente ehempel pa yega na un standard pa legislacion. El a bisa cu no ta comun pa muchanan jong ta asina malo cu nan mayor- y dokternan ta mira morto como e unico opcion. E ta considera ehempelnan necesario pa legislacion. Kuipers a indica cu ora ta desaroja un standard, e lo mester tambe considera situacionnan unda terminacion di bida no a ser scogi ora esaki tabata un opcion. Parlamentario di GroenLinks, Corinne Ellemet a insisti riba esaki.

Banda di e discusion di uza regulacion of legislacion, Parlamentario di VVD, Harry Bevers, ta “satisfecho” cu

muchanan cu malesa terminal por “muri cu dignidad” cuminsando 2024. E ta spera cu e regulacion lo termina e “dilemma pa dokternan” ta administra eutanasia pa muchanan jong cu no por dicide pa nan mes.

Ellemeet di GroenLinks tambe a nota durante e debate cu dokternan ta resisti di haci abortus di etapa laat si tin un abnormalidad severo, pasobra nan tin miedo di persecucion. Segun e, p’esey hende muhenan mester bay Belgica, unda dokternan si lo haci e abortus despues di un evaluacion di e necesidad. Na Hulanda, e evaluacion ta tuma luga despues di e operacion. GroenLinks a aboga pa un evaluacion den avance. Partido VVD ta di acuerdo cu

esaki. E minister a priminti pa investiga con cos ta organisa na Belgica.

Ademas, Fleur Agema di PVV tabata kier clarificacion for di e minister tocante e banda etico di inteligencia

artificial den cuida medico. “Kico ta aceptabel den e contexto di contacto humano, y kico no?” el a puntra Kuipers. E minister a priminti pa manda un carta pa Tweede Kamer riba e topico aki prome cu fin di año.

Residentenan den shock di e revelacion di awa contamina rond planta di kimica na Dordrecht

(NLTimes)—Residentenan cu ta biba cerca di e planta di kimica Chemours na Dordrecht a expresa nan shock siguiendo revelacionnan di awa severamente contamina, y ta bay papia cu ehecutivonan di e compania den juli. E programa Hulandes, Zembla a reporta recien cu e awa den e area ta hopi contamina cu cantidadnan substancial di PFAS carcinogenico y toxico. E compania tabata sa pa 30 año cu e variantenan di PFAS tabata peligroso.

Ora a puntra pakico Chemours nunca a publica e figuranan di e directiva, e compania a bisa cu esaki no tabata nan responsabilidad. Ora a puntra tocante e concentracion halto di PFOA y GenX den e awa alrededor di e planta, e compania a referi na un analisis di 2020 pa RIVM den cual ta poni cu no tabatin riesgonan pa salud. “Pero Chemours no a menciona cu e standardnan uza pa midi esaki tabata anticua y cu a wordo baha pa RIVM,” segun Zembla.

E Consejo di DuPont/

Chemours, cual ta consisti di residentenan cu ta biba cerca di e fabrica, a expresa nan shock pa e contesta di e compania. E fabrica di Chemours na Dordrecht conscientemente a contamina e awa cu variante toxico di PFAS, esta PROA, pa decadanan. El a solamente stop si uza substancia peligroso na 2012 ora gobierno a cuminsa regula nan mas streng. E ora e planta di kimica a reemplaza PFOA cu GenX—un variante di PFAS cu tambe ta considera “preocupante” pa RIVM. E residentenan lo bay papia cu e ehecutivonan di e compania dia 11 di juli.

Atencion: Trabounan di Drenahe y Beton
Pos Chikito y Spaans Lagoenweg

Entrante dialuna 3/7/2023 lo inicia proyecto pa construi un drenahe di awa den e acera. E drenahe di awa ta bai cuminsa dilanti casnan cu adres Pos Chikito #82-D pa Pos Chikito 80-B y di Pos Chikito #70-E pa Pos Chikito #64-B.

Ta bai traha un caminda di beton na banda/dilanti e casnan cu adres Pos Chikito #70-D pa Pos Chikito #70-G. Ademas ta bai adapta e drenahe di awa existente entre e cas nan cu adres Spaans Lagoenweg #24 y #28.

E trabounan relaciona cu e drenahe di awa di Pos Chikito, lo tin den total un duracion di 60 dia di trabou.

AREA DI CONSTRUCCION PA DRENAHE DI AWA

AREA DI TRABOU PA CAMINDA DI BETON

AREA DI CONSTRUCCION PA DRENAHE DI AWA

DOW y KPA ta pidi pueblo di Aruba, tur automobilista y habitantenan pa tene cuenta cu e trabounan aki y e inconveniencia cu lo por surgi pa cual nos ta pidi nos disculpa y ta gradici pa e comprension y cooperacion.

54 miyon euro confisca den cocaina na waf di Rotterdam

Carga for di Corsou y Republica Dominicana

(NLTimes) - Oficialnan na e waf di Rotterdam a haya mas di 720 kilogram di cocaina riba diahuebs. E drogaman tabata den dos cargamento separa y tabatin balor di mas o menos 54 miyon euro en total. No tabatin ningun aresto anuncia den ningun di e dos caso.

E cargamento mas grandi tabata scondi den un container yen di carganan mas chikito. E container a ser manda for di corsou y tabatin 15 caha yen di cocaina. Tabatin mas o menos 460 pakete cu un averahe di un kilogram den cada un di e cahanan sospechoso. E peso net tabata

458 kilogram, segun Ministerio Publico (OM) a bisa riba diabierna. E droganan tabatin

un balor di 34 miyon dolar, OM a continua. Den un dia bezig na e waf, e

oficial tambe a haya un cantidad significativa di cocaina scondi bao un container yen

di banana. E carga aki a yega for di Republica Dominicana segun OM.

Den e caso aki, a haya un total di 263 kilogram di cocaina cu un balor riba caya di 20 miyon euro. E banana tabata dirigi na un compania Aleman cu aparentemente no ta involucra den e intento di trafica droga.

E peso combina di 721 kilogram di cocaina a keda destrosa caba, OM a declara. E casonan aki ta bao investigacion di e ekipo Hit-And-Run Cargo, un servicio cu empleadonan di Aduana, Seaport Police, Ministerio Publico di Rotterdam y investigadornan di crimen financiero di FIOD.

Investigacion di SOAB riba Corsou su emblema nacional ta trece preguntanan

(CuraçaoChronicle) - Den desaroyonan recien, miembro di parlamento di e partido den oposicion PAR, Steven Croes, a trece dilanti preocupacion tocante e investigacion cu SOAB ta ehecutando tocante e proceso pa selecta e pais su emblema nacional nobo.

Croes a detaya su preocupacionnan den un carta cu a manda na Sithree van Heydoorn, buscando claridad tocante e resultado di e investigacion. E problema aki a bini despues di e evento cu a organisa na Brionplein dia 10 di october 2022, unda a anuncia e emblema nacional nobo gañado, conhuntamente cu e

introduccion di e emblema su creador. Sinembargo, e dia

despues cu a anuncia e ganador, varios reaccion a surgi

unda a duda e autenticidad di e emblema, cual den su

turno a causa duda tocante e comision su proceso den yega e resultado final. E preocupacionnan aki a causa un investigacion di parti di e gobierno su bureau di accountant.

Segun Croes, e Minister di Educacion y Cultura anteriormente a declara cu e investigacion a keda completa y cu un reunion cu a comision tabata den plan pa e siman despues di 26 di mei. Sinembargo, a pasa mas di un luna desde e tempo aki y Dia di Bandera di Corsou, pues dia 2 di juli, ta cerca. Croes ta haci un yamado urgente na e Minister pa provee un spliacion transparente y pronto tocante e resultado di e investigacion di SOAB.

Ta premira cu lo tin menos scol na Corsou pa aña 2030

(CuraçaoChronicle) - Corsou ta proyecta cu lo tin un necesidad reduci di scolnan pa aña 2030, cu solamente 60 di 90 scolnan anticipa di ta necesario. Sithree van Heydoorn, Minister di Educacion, Ciencia, Cultura y Deporte (OWCS) a haci e anuncio aki ayera durante un presentacion di e proyecto pa mantencion di scolnan.

E Minister su declaracion ta basa riba e disminucion den nacemento cu ta tumando

na Corsou durante añanan recien. Den respuesta na e moda aki, e scolnan na Corsou ta pasando door di renobacionnan pa cumpli cu un set di rekisitonan standard. Pa brinda sosten na e esfuerzonan aki, Hulanda a aloca mas o menos 30 miyon euro pa e proyecto.

E fondo aki lo ser aloca pa e renobacion di aproximadamente 20 pa 25 scol, sigurando cu nan lo cumpli e standardnan necesario y ta ekipa pa provee educacion di calidad na e studiantenan. E meta ta di optimisa e uso di

recursonan mientras ta sigura cu e facilidadnan educacional ta moderno, safe y conduci na siñamento efectivo.

Pa medio di reevalua e scol su infraestructura den bista di e demografia cu ta cambiando, Corsou ta tumando pasonan proactivo pa alinea su sistema di educacion cu e necesidadnan futuro. E proyeccion di disminucion den scolnan ta refleha un strategia practico di aloca recurso y un enfasis riba provee un ambiente optimal pa siña na e studiantenan.

Cuminsando cu 4 florin, bo por gana e suma grandi aki

Afl. 240.000,-

Obtenibel na cualkier rebendedo di Lotto.

sorteo ta awe nochi 7:45 pm

HUNGA AWO

Coalicion politico na Den Haag ta cay den otro despues di discusionnan cu lider di oposicion de Mos

(NLTimes)—E **coalicion gobernante den e municipio di Den Haag a cay den otro diahuebs anochi. Partido VVD ta terminando su cooperacion cu D66, CDA, PvdA y GroenLinks. Esaki a sosode despues di un reunion adicional di e Consejo di Ciudad. E reunion aki a trece un fin na e di tres coalicion gobernante na Den Haag den cinco aña.**

E motibo pa e separacion ta e manera den cual e coalicion kier a deal cu Hart voor Den Haag, e partido di ex-consehal Richard de Mos y e partido mas grandi den e Consejo di Ciudad. El a ser absolvi for di cargonan di corrupcion na April y awo kier regresa na e coalicion, pero e Ministerio Publico tin e intencion pa persigui un conviccion riba e apelacion pa soborno y violacion di reglanan di confidencialidad.

Ex-minister di Cuido Medi-

co, Bruno Bruins, a presenta como mediador. Bruins, ken a sirbi pa 12 aña den politica na Den Haag como miembro di Consejo y consehal, recien a conseha e partidonan di coalicion pa considera traha cu de Mos como cu e ta representa e partido mas grandi di e Ciudad. VVD, CDA y D66 tabata dispuesto pa esaki, pero PvdA y GroenLinks a rechasa esaki completamente. E dos partidonan a bisa cu nan dispuesto pa discuti asuntonan cu de Mos, pero cu nan ta y ta bay keda contra un cooperacion formal.

“Nos no por continua manera nada no a pasa,” segun lider di fraccion VVD, Lotte van Basten Batenburg. “Esey no ta bon pa e relacionnan dentro di e Consejo, e no ta moralmente corecto, y democraticamente, esaki ta irresponsabel. Algun partido di coalicion a opta pa nan mesun interes. Nos ta pone

hopi importancia riba nos rol den e coalicion, pero nos interesnan den e coalicion ta bini despues di nos principionan democratico. Tin biaha tin situacionnan unda bo por tuma un decision, pero bo lo por solamente haci loke ta corecto.”

E dos consehal di VVD, Anne Mulder y Kavita Parbhudaya, inmediatamente e entrega nan renuncia. “Cu hopi dolor nos ta nota e renuncia di dos colega. E Directiva ta bay continua cu su trabao,” Alcade Jan van Zanen a bisa, ken ta presidente di e directiva consisti di e alcaldenan y consehalnan di e ciudad.

Durante e debate, D66 a sugeri cu e coalicion mester papia cu henter e oposicion “y particularmente cu Hart voor Den Haag.” E partido a presenta e propuesta aki den nomber di henter e coalicion, pero durante e debate, VVD a bisa cu e nomber di D66 no

mester aparece bao di propuesta. D66 a argumenta cu esaki tabata nan unico mocion. Esaki a causa cu e coalicion a ser retira publicamente, y no a aproba e mocion. Na fin di e debate, diripiente VVD a entrega un mocion bisando cu e partidonan di coalicion lo “conduci discusionnan exploratorio cu Hart voor Den Haag tocante e participacion di e partido den e coalicion.” GroenLinks y PvdA a vota en contra di e medida aki, pero e mocion a garna suficiente voto di aprobacion. Despues di e resultado, VVD a anuncia e caida di e coalicion despues di shete ora den debate.

De Mos: PvdA y GroenLinks tin nan mes pa culpa PvdA na Den Haag a bisa cu ta incomprendibel cu VVD a bandona e coalicion local. “PdvA ta considera e accion aki di VVD irresponsabel. E ciudad di Den Haag ta merece miho cu e decision

aki pa VVD,” segun e partido a bisa.

De Mos a bisa cu PvdA y GroenLinks tin nan mes pa culpa pa e caida di e coalicion. “Nos a ser expulsa for di e Consejo riba fondonan inadecua. Despues di esey, como e ganado di e eleccionnan, nan a mantene nos pafu di e coalicion riba fondonan inadecua. Awo nan kier keda cu e porta cera, specialmente PvdA.”

VVD, CDA y D66 a ripiti despues di e votamento cu nan ta prepara pa negocia un coalicion cu Hart voor Den Haag. Hunto nan lo tin 27 di e 45 asiento den e Consejo, mas cu suficiente pa un mayoria. Si e cuatro partido yega na un acuerdo, Den Haag lo ricibi su di cuater coalicion den cinco aña.

De Mos a bisa cu e lo haci su prome yamadan cu otro lidernan di fraccion diabierna. El a bisa cu e ta spera Den Haag lo tin un coalicion nobo prome cu e fin di e break di zomer. E coalicion mester traha mas tanto riba e restauracion di confiansa entre miembronan di e Consejo y entre ciudadanonan, pero te cu e sa, e coalicion tambe mester deal cu problemanan di impuesto.

Hart voor Den Haag a ser expulsa for di e coalicion na 2019 despues di un incursion di oficinanan den e gemeente. Esey a resulta den e detencion di de Mos, varios miembro di partido y entrepreneurnan di nan circulo. Pa cu e apelacion di e caso, de Mos a bisa cu e tin confiansa pa esaki.

Den un declaracion, PvdA a bisa cu e absolucion a crea un situacion unico den politica. “PvdA ta acepta e yamada pa traha hunto riba un politica di confiansa den Den Haag. E combersacion y debate paZ-esaki a caba di cuminsa.

Supremo Tribunal di Brazil a inhabilita Jair Bolsonaro pa ocho año

(Infobae) - Corte electoral Brasileño ayera diabierna a alcanza e mayoría necesario pa laga e ex-presidente ultra derechista Jair Bolsonaro no eligibel durante ocho año pa "abuso di poder," mientras ainda ta keda e voto di dos hues, cu por pidi pa pospone e fin di e huicio.

Cuatro di shete hues di tribunal a vota na favor di reconoce e abuso di poder politico y uso no debido di medionan di comunicacion di parti di e ex-presidente. Pero te ainda tabata keda pendiente e votacion di dos hues.

Asina, e Tribunal Superior

Electoral a logra un mayoría di 4 voto na favor y un den contra pa condena Bolsonaro pa su cuestionamento di confiabilidad den sistema di votacion electronico cu informacion "falso" durante un reunion cu embahadornan na juli di 2022, tres luna prome cu su derota cu e isquierdista Luiz Inacio Lula da Silva.

E acusacion ta basa den un reunion cu Bolsonaro a convoca cu mey centenar di embahador stranhero na e residencia oficial di Presidencia, 18 di juli di 2022, pa descualifica e sistema electoral y sembra dudanan tocante e imparcialidad di e Poder Hudicial na momentonan cu e tabata

aspirando un reeleccion. Segun e delitonan, e reunion a supone un campaña di Bolsonaro contra e sistema elec-

toral y "abuso di poder politico, comportacion prohibi y informacion falso," como "un uso no debido di propie-

dad publico y medionan di comunicacion," na unda ademá a ordena pa television publico por a transmiti su evento.

Magistrado Gonçalves por a comproba cu Bolsonaro a usa su posicion di hefe di Estado "pa degrada e ambiente electoral," "incita un estado di paranoia colectivo" y "fabrica teorías de conspiracion cu informacion falso y engaño."

No obstante, Gonçalves a absolve e general Walter Braga Netto ken tabata compañero di formula di Bolsonaro debi cu "no por a comproba su responsabilidad den esaki."

Colombia: Desaprobacion di Gustavo Petro como presidente ta sigui crece

(NTN24) - Resultadonan reciente di un encuesta di e firma Invamer diaranson ultimo a revela cu e desaprobacion di Gustavo Petro ta sigui crece y a supera e porcentahe di aprobacion cu e cual el a cuminsa su presidencia na Colombia.

Invamer a ubica e desaprobacion di e mandatario na 61%, un porcentahe mas halto cu su aprobacion, ora e tabata cuminsa su mandato y cu na e tempo ey tabata di 57%. Esaki ta e di dos biaha cu segun encuesta di Invamer. E presidente Colombiano tin un desaprobacion mas halto

compara cu e porcentahe optimista cu e cual el a cuminsa su mandato. Pa april ultimo, tabata di 57%, pa loke e resultadonan di e luna aki ta marca un tendencia negativo.

E resultadonan di encuesta cu ta tuma luga cada dos luna, pa di tres biaha ta indica cu e desaprobacion ta supera e medicion di aprobacion di e mesun periodo.

Ultimo biaha cu e mandatario a gosa di un porcentahe superior di su aprobacion tabata na december di año pasa ora e tabatin 48% cu a contrasta cu e desaprobacion di 44%.

Petro a ricibi e ultimo resultadonan aki afecta pa e scan-

dal den cual a keda involvi e ex-funcionarian Laura Sarabia y Armando Benedetti debi na audicion cu a leak na unda ambos tabata papia di e financiamiento di e campaña presidencial di Petro y den dje e ex-hefe di Gabinete tabata purba haci denuncia tocante e uso no debido di e poligraaf pa su babysitter.

E resultadonan tambe ta debi na varios reforma cu e presidente kier a haci y cu haya dificultadnan den Legislativo na unda el a perde influencia despues di e kiebro di coalicion di Gobierno.

Mexico ta culmina e siman marca cu varios hecho di violencia

(NTN24) - Mexico a caba e siman aki na unda e pais a ser sometido na varios hecho di violencia cu a inclui e secuestro di 16 trahado di Secretaria di Siguridad di Chiapas, explosion di un auto bomba na estado di Guanajuato, e asesinato di Hipolito Mora fundado di Autodefensas Michoacanas y director di Polis di municipio Linares, Gabriel Solano.

Gabriela Cepeda Soto, secretaria di Siguridad Publico y Proteccion Ciudadano di Chiapas na Mexico, diahuebs ultimo a confirma cu dos homber a keda deteni pa presuntamente ta involucra den secuestro di 16 trahado administrativo.

"Dos persona di sexo masculino a ser segura y por ta

relaciona cu e hechonan ya cu nan tabata den e luga na unda e suceso a tuma luga," Cepeda a bisa den un conferencia di prensa

E secretaria a informa cu mas di 1.000 elemento tanto di

Ehército como di Polis estatal ta mantene e buskeda di e secuestradonan.

Cepeda tambe a indica cu ora e bus cu a ser intercepta a yega y den cual e trahadonan a ser secuestra, nan a haya 17

muhe trahado tambe di e mesun independencia cu a conta loke a pasa.

Na e secuestro aki tambe a uni un otro hecho di violencia: e asesinato di Hipolito Mora, fundado di Autodefensas

Michoacanas, ken a bira victima di un atake arma den su contra den un zona conoci como La Ruana, un pueblo di estado di Michoacan.

E asesinato a sucede ora Mora tabata coriendo un di su autonan y el a bira obheto di tiramento di parti di un comando arma.

Casi di forma paralelo, Mexico tambe tabata testigo di un atentado di auto bomba na poblacion di Celaya na Guanajuato, na unda varios elemento di Guardia Nacional a keda herido.

Memey di e violencia, e ultimo hecho registra tabata e asesinato di e director di Polis di municipio Linares, Gabriel Solano ken tabata biaha acompaña di su famia ora e atake a tuma luga.

Republica Dominicana ta gana presidencia di e Comision Regional pa Americas di e Organizacion Mundial di Turismo

(DiarioLibre) – Republica Dominicana a ser scogi unanimamente como e presidente pa e periodo 2023-2025 di e Comision Regional pa Americas di e Organizacion Mundial di Turismo (OMT).

A traves di un nota di prensa, e Ministerio di Relacion Exterior a splica cu cu e seleccion aki, e pais a gana tur e candidaturanan cu el a presenta pa puestonan den e agencia aki di Nacionnan Uni den e ultimo dos añanan, loke a permiti ascende e Consejo Ehecutivo cu tabata e sede pa

e reunion di e organismo aki na Punta Cana. den luna di mei di e aña aki, E Comision Regional pa

America ta diseña y participa den e politicanan di OMT pa e hemisferio occidental. E ta reuni cada aña pero ta mantene comunicacion constante cu e sede di e organismo na Madrid.

“Pa keda scogi unanimamente ta ratifica e posicion di e pais manera referente den e region y ta consolida e liderazgo den e ultimo añanan. Republica Dominicana ta propone pa sigui e dinamizacion di e actividadnan di OMT den e region, cu enfasis riba politica di turismo sostenibel y inclusivo,” e nota

ta señala.

E representacion Dominicana dilanti di e 68 Reunion di e Comision Regional pa Americas tabata lidera pa e vice minister di turismo, Carlos Peguero, y e embahador representante permanente dilanti OMT, Anibal de Castro.

Den e mesun reunion a keda scogi Jamaica y Colombia manera miembronan nobo pa Latino America pa e Consejo Ehecutivo di OMT.

Venezuela: Gobierno di Maduro a reuni den secreto cu Merca na Qatar

(ElNacional) – Jorge Rodriguez, presidente di e Asamblea Nacional y man drechi di Nicolas Maduro, a reuni tres siman pasa na Doha, e capital di Qatar, cu Juan Gonzalez, asesor di e presidente di Merca, Joe Biden, sin presencia di mediadornan ni terceros.

Rodriguez y Gonzalez, asesor pa e hemisferio occidental den e Consejo di Seguridad Nacional di Merca, a reuni pa establece un canal directo di comunicacion, segun informacion di fuentenan cita pa e El Pais di Spaña.

Na e encuentro nan a papia di liberacion di presonan y e

necesidad di normalisa e bida politico na Venezuela, pero nan a mantene e reunion den secreto pa ningun hende interveni den e dialogo.

Maduro no a pone fecha ainda pa celebra e eleccionnan general den cual, den teoria, mester tin un candidato opositor cu por competi den su contra pa e presidencia. Sinembargo, e renuncia di e Consejo Nacional Electoral (CNE) a haci dificil e celebracion di e eleccion primario di oposicion.

Ademas, e gobierno di Maduro tambe ta sigui ataca e dirigentenan politico di oposi-

cion. Ayera a bira conoci cu e candidata Maria Corina Machado ta ser agrega na e lista di politiconan inhabilita,

cu tambe ta inclui Henrique Capriles y Freddy Superlano. E gobierno ta exige tambe e liberacion di Alex Saab, e em-

presario Colombiano husga na Merca pa labamento di placa y ken ta ser señala como e testafero di Maduro.

E falta di avance di parti di e Ehecutivo a ser tuma pa e White House (Cas Blanco) manera un desafio di e chavismo y un muestra cla cu e no ta desisti a pesar di e presion internacional.

Bao e ambiente di tension aki e reunion secreto, cu aworaki ta manifesta, ta crea un brug, aunke hopi chikito, entre dos actor cu no tin ningun confianza. Sinembargo mester warda pa wak si di berdad tin resultado positivo.

Venezuela: Gobierno di Maduro ta inhabilita Maria Corina Machado pa 15 aña

(ElNacional) – Jose Brito, diputado di e Asamblea Nacional di 2020, a duna di conoce ayera diabierna den un comunicado di e Contraloria General di e Republica den cual ta ratifica e inhabilitacion politico di Maria Corina Machado pa 15 aña, cu conta cuminsando for di aña 2015.

E legislado cercano na e chavismo y Alex Saab, a solicita na e Contraloria pa conoce e status di e inhabilitacion di Machado pa eherce funcionnan publico, segun e texto cu el a lesa ta señala.

E documento, dirigi na Brito, ta agrega: “Mi ta informa cu a continua cu e investigacion

patrimonial y a haya cu e ciudadano Maria Corina Machado ta inhabilita pa e ehercicio di cualkier cargo publico pa e

periodo di 15 aña, conforme cu loke articulo 105 di e Ley Organico di e Contraloria General di e Republica y e Sistema Nacional di Control Fiscal, y e numeral 2 di e articulo 44 di e Ley Contra Corupcion, ta bisa.”

E institucion fiscal ta considera cu Machado a comete accionnan cu ta atenta contra e etica publico, e moral administrativo, e Estado di derecho, paz y soberania di e Republica.

Segun e Contraloria, a determina erornan como tambe omisionnan den e declaracionnan di patrimonio evalua den e marco di e auditorio patrimonial sigui na e ciudadano Maria Corina Mach-

ado.

E institucion ta señala cu Machado ta involucra den e blokeo criminal na Venezuela, e hortamento descara di empresa- y rikesanan y di e entrega di e empresa Citgo Holding Inc y Citgo Petroleum Corporation.

E lider opositor, campanando na estado Barinas, a contesta rapidamente e decision di e Contraloria pa medio di un tweet: “E inhabilitacion di e regimen ta inutil. Loke nan ta demostra ta cu nan ta derota.”

E mesun siman aki un grupo di parlamentario Europeo a denuncia e menasanan di inhabilitacion contra Machado.

Fiscal di London ta yama actor Kevin Spacey un 'bully sexual' cu ta predador di homber

(AP) - Actor ganado di Oscar Kevin Spacey ta bata un predador di hende homber y e comportamento aki a escala di mishiminto leve na mishiminto hostil y mas segun fiscal a conta hurado durante Spacey su huicio di asalto sexual na London.

Spacey ta "un homber cu no ta respeta espacio personal, un homber cu ta gusta haci otronan sinti incomodo y sin poder. Un bully sexual," fiscal Christine Agnew a bisa den su argumento di apertura. "Su metodo preferi di asalto ta aparentemente gara otro homber su parti priva agresivamente." Cu 63 aña di edad, Spacey a declara su mes inocente den e decenas di acusacionnan cu ta trata 4 hende homber y acusacionnan cu ta for di 2001 te na aña 2013, ora cu e tabata traha na London Old Vic

Theatre. E acusacionnan akita inclui asalto sexual, asalto indecente y causa un persona haci actonan sexual sin consentimiento.

E peso di e huicio aki ta pisa pa e actor Americano. Un sentencia lo manda su persona prizon mientras cu si retira e cargonan den su contra, e por bolbe back na su carera.

Abogado di defensa Patrick Gibbs a bisa cu Spacey a nenga tur acusacion cu ta trata actividad sexual sin consentimiento y a pidi e hurado pun-

tra nan mes mientras nan ta tende e evidencia si tur esaki a tuma luga mientras cu e tabata cu e hombernan aki. El a sugeri cu e victimanan tabatin otro motibonan y cu Spacey a laga su mes habri pa oportunistanan ora cu el a revela cu e ta gay den aña 2020. "Kico su contexto a ser cambia cu un plan macabro? Gibbs a comenta. "Kico a ser inventa of cambia, dicen y den ki tempo. Tur e acusacionnan aki a pasa hopi tempo atras."

Segun Gibbs, e hurado lo tende berdadnan, berdadnan na mita, exageracionnan y "hopi mentira."

E actor a ehecuta e rol di director artistico di Old Vic theatre for di aña 2003 te na aña 2015. E 4 hombernan acusando Spacey di asalto sexual, awo cu 30 pa 40 aña, no tabata conoce otro, sinem-

bargo "tur tabatin e mal suerte di atrae su atencion" segun Agnew.

Spacey su carera a sufri golpinan fuerte ora cu acusacionnan den su contra a surgi durante e movimiento #MeToo. A retira su personahe for di e serie politico di Netflix "House of Cards," unda el a hunga un rol principal di Frank Underwood. El a

ser corta tambe for di e pelicula completa "All the Money in the World."

Un hurado di 9 hende homber y 5 hende muhe lo dicidi su futuro durante e huicio di 4 siman na Southwark Crown Court, unda e ta identifica pa su nomber completo Kevin Spacey Fowler.

Prins Harry ta pidi compensacion di mas di 550,000 dollar den demanda di hacking contra publicista Britanico

(AP) - Prins Harry su abogado a pone un cifra riba e prins su demanda unda ta acusa e publicista Daily Mirror di a hack su celular y usa otro metodonan fuera di ley pa genera informacion tocante su bida real.

E Duke di Sussex su abogado a entrega e proposicion legal na e conclusion di e procedencia legal den corte, den un

di e prome casonan di Harry contra e prensa Britanico pa bay huicio. Si e logra gana henter e suma, esaki lo ta un premio masivo den e scandal mas amplio di hacking di celular cu a impacta varios publicista.

Abogado David Sherborne a bisa den argumentonan di clausura e siman aki cu tabatin "evidencia fuerte" cu Mirror Group Newspapers

a emplea reporteronan cu a vigila voicemail y a contrata investigadornan priva pa usa metodonan fuera di ley pa haya informacion tocante e prins y otro celebridadnan. "E metodonan aki tabata e hermentnan di e industria aki," Sherborne a acusa.

Mirror Group Newspapers, cual a paga mas di 127 milyon dollar den otro demandanan di hacking di celular durante e añanan, a nenga cu nan a haci nada den e caso di prins Harry. E ta bisa tambe cu a usa metodonan legitimo pa obtene informacion tocante e prins.

Andrew Green, abogado pa e compania di publicacion, a bisa cu e evidencia na e huicio no ta sostene e prins su acusacionnan cu ta dañá e reputacion di e reproteronan di Mirror inhustamente. Husticiero Timothy Fancourt tin plan di duna un veredicto fin di e aña aki.

E huicio contra e publicista di Daily Mirror, Sunday Mirror y Sunday People ta un di e 3 demanda di hacking cu e prins a trece dilanti. E publicistanan di Daily Mail y The Sun a busca manera di logra cu e caso keda retira, argumentando cu nan a keda

otorga un tempo despues cu e limite di e demanda a caduca.

E prins su lucha contra e media di noticia ta personal y ta detaya den su memoir "Spare." E ta culpa Paparazzi di e accidente cu a causa e fayecimento di su mama, Prinses Diana, y e intrusion di e reporteronan a causa cu su persona y su casa Meghan mester a sali for di e bida Real.

E prins a declara cu reforma e media Britanico ta un di su misionnan den bida.

Results of the Treasury Bills issued by Government of Aruba in the amount of Afl. 45,000,000.00 for the period June 30, 2023 – September 29, 2023

Issuance pursuant to the State Ordinance on Treasury Paper (AB 1987 no. 3), State Decree Treasury Paper (AB 1988 no. 6), and the State Decree no. 7 of June 12, 2023.

The Centrale Bank van Aruba hereby informs that the Treasury Bills issue of June 30, 2023 in the amount of Afl. 45,000,000.00 with a maturity of three (3) months has not been fully subscribed. The average discount yield of the Treasury Bills issue of June 30, 2023 is 0.20 percent.

Aruba, July 1, 2023
Centrale Bank van Aruba

Mauriëlle Tromp a obtene su Bachelor of Arts den Organization, Governance and Management (OGM) na Universidad di Aruba

Mauriëlle Tromp a completa cu exito su Bachelor of Arts na Facultad di Organization, Governance and Management (OGM), na Universidad di Aruba. El a presenta e tesis di su graduacion titula "Fostering Strong Institutions and Informed Citizens: An Exploratory Research on Civic Communication of Public Financial Management by the Court of Audit Aruba" na Algemene Rekenkamer.

Na 2021 Mauriëlle a haci su stage na Algemene Rekenkamer. Durante su stage a haci un inventario di e recursonan di comunicacion di Algemene Rekenkamer, dunando como resultado e inicio pa un plan di comunicacion. Consecuentemente, e tesis ta haci un contribucion valioso pa analisa y me-

hora e comunicacion entre Algemene Rekenkamer y e ciudadano. E estudio ta enfoca riba con Algemene Rekenkamer por comunica miho e resultadonan di nan investigacionnan tocante maneho di financia publico.

E tesis a explora con e ciudadano ta percibi comunicacion di Algemene Rekenkamer y con por mehora esaki na interes di e ciudadano. Tin beneficio pa mehoracion di comunicacion riba varios nivel: maneho, incluyendo institucional, nacional y internacional. Na e nivel institucional, esaki ta significa contribui na fortalece e capacidad organisatorio. Na e nivel nacional, esaki lo contribui na e forsa gubernamental di Pais Aruba relaciona cu e reformanan stipula den Landspakket. Na nivel internacional, esaki ta encera mehora e

comunicacion relaciona cu e avance den Agenda 2030, pa loke ta trata desaroyo sostenibel (SDG) di Nacionnan Uni, particularmente SDG 16: Peace, Justice and Strong Institutions.

A base di e resultadonan di e investigacion a propone diferente recomendacion na Algemene Rekenkamer pa mehora comunicacion. Algun recomendacion ta inclui implementa un plan strategico di comunicacion, comparti informacion dirigi na audien- cianan specifico den relacion cu e tema di investigacion y evalua comunicacion cu e ciudadano periodicamente pa mantene bista riba expectativanan di comunicacion.

Algemene Rekenkamer ta gradici Mauriëlle pa su tesis y ta felicita Mauriëlle cu su graduacion. Nos ta desea

Mauriëlle hopi exito den futuro.

E documento "Fostering Strong Institutions and Informed Citizens: An Ex-

ploratory Research on Civic Communication of Public Financial Management by the Court of Audit Aruba" ta disponibel digital ariba www.rekenkamer.aw.

Cruz Cora a tene un fabuloso "Starry Night"

Diasabra anochi, Cruz Cora Aruba a tene su evento anual pa recauda fondo, e aña aki na Passions on the Beach. Un anochi cu hopi ambiente unda tur presente por a disfruta di e tremendo musica di Robert Jeandor y Su Solo Banda Show riba beach.

Romar Trading a sorprende cu su rotating booth di L'Oreal na entrada di e evento. Palmera Quality Products a ofrece un Breba Cocktail cu tabata masha popular serca tur hende. Esaki tabata un di e "welcome drinks" di e anochi. Romar su "welcome drink" tabata e dushi Prosecco di Santa Margherita. Tambe por a disfruta di binanan "DIABLO" y e popu-

lar Johnnie Walker bar! Cruz Cora Aruba ta sumamente contento cu e evento y ta hopi gradici pa tur cu e sostiene e evento aki cu compra di ticket of sponsor: Amsterdam Manor Beach Resort, Passions on the Beach, Party

Xpress, Romar Trading, PQP (Palmera Quality Products), Robert Jeandor y su Solo Banda. MASHA DANKI!

Announcement of the Government of Aruba Treasury Bills issue – Afl. 40,000,000.00 July 6, 2023 – October 6, 2023

Issuance pursuant to the State Ordinance on Treasury Paper (AB 1987 no. 3), State Decree Treasury Paper (AB 1988 no. 6), and the State Decree no. 7 of June 12, 2023.

The Centrale Bank van Aruba (CBA) informs of the upcoming Government of Aruba (GOA) Treasury Bills issue on July 6, 2023, in multiples of Afl. 250,000 and Afl. 1,000,000.

Amount:	Afl. 40,000,000
Maturity:	3 months
Redemption date:	October 6, 2023

Participation in the upcoming GOA Treasury Bills issue is only allowed through the intermediation of a local commercial bank. Application forms must be submitted to the CBA on Monday, July 3, 2023 at the latest at 4:30 p.m. (cutoff time).

Aruba, July 1, 2023
Centrale Bank van Aruba

Compra cu donacion na Stichting Casa Cuna Progreso

E aña aki COMPRA ta celebra 75 aña ta sirbi nos comunidad como un di e distribuidornan mas grandi di nos isla y parti esencial di nan operacion semper ta pa duna bek na comunidad y apoya instancianan cu mas mester di dje.

Pa sigui contribui na comunidad, e biaha aki a colabora cu empresario y pintor Sr. Franklyn Bareño, kende a bin cu un bunita iniciativa pa pinta diferente cuadro inspira pa naturalesa y arkitectura di Aruba y asina recauda fondo pa instancianan local cu

tin un impacto positivo den nos comunidad. COMPRA LTD. a compra un coleccion

di 6 cuadro for di Sr. Bareño, di cual tur fondo a bay directamente pa Stichting Casa

Cuna Progreso. E donacion aki ta special pa Managing Director di Compra, Sr. Hubert Dirks, mirando cu su tanta Sra. Maria Louisa Koolman tabata prome directora di Stichting Casa Cuna progreso.

Representanten di Stichting Casa Cuna Progreso, Sra. Liliana Martis y Juana Alsira Solognier cu ta traha pa 34 aña cu e fundacion a bishita oficinanan di COMPRA pa ricibi oficialmente e donacion y tambe pa comparti cu Management di COMPRA mas di nan labor, esfuerso y dedicacion pa bienestar di

mucha na Aruba.

Casa Cuna Progreso ta un internado pa muchanan entre 0-8 aña cu ta operando na Aruba pa mas di 66 aña. Nan meta ta pa duna bon cuido, atencion positivo, amor y estructura na muchanan cu pa un of otro motibo no por biba na nan cas. Nan ta duna sosten temporal den guia di e muchanan y mayornan, famia cu e meta pa e mucha por bolbe bek den un ambiente familiar y saludabel. Casa Cuna ta depende riba contribucion publico y priva pa por sigui opera.

Minister Maduro a ricibi e ultimo obranan literario di Sr. Quito Nicolaas

Siman pasa Minister Maduro a ricibi bishita di e escritor Arubiano residencia na Hulanda, Sr. Quito Nicolaas, kende a presenta na e mandatario su ultimo dos obranan literario, Cucuisa Cabisha y Argus. Sr. Quito tin un trayectoria di mas di 40 aña como escritor y den su obranan semper a percura pa estrecha e lasonan literario entre Hulanda y Aruba. Pa su aporte balioso na literatura, Sr. Quito Nicolaas a ricibi e reconocimiento real di Officier in de Orde van Oranje-Nassau na aña 2022.

E bukinan Argus y Cucuisa Cabi-

sha ta contene poemanan cu ta trata, entre otro, temanan social-politico di Aruba cu ta cerca di Sr. Quito su curason. E lector ta wordo corda pa tene su wowo habri pa locual ta pasa rond di nos y pa percura semper pa ta alerta y no cabisha.

Minister Maduro a hiba un combersacion masha ameno cu Sr. Quito y a gradici'e pa a keda scribi y dedica atencion na Aruba y na nos dushi Papiamentu. E mandatario a haci uzo di e oportunidad pa brinda e buki 'E cosecha di Juancho' cu a wordo dedica na e celebracion di Dia di San Juan e aña aki, na Sr. Quito como recuerdo di su bishita cerca e mandatario.

Kiwanis Club of Palm Beach a celebra "Terrific Kids Teacher of the Year" hunto cu docentenan fantastico

Kiwanis Club of Palm Beach a celebra "Terrific Kids Teacher of the Year" hunto cu docentenan fantastico di St. Dominicus College, St. Franciscus College y Colegio San Hose. Durante e celebracion a haci entrega di certificacion na e "Terrific Kids Teacher of the Year" di cada scol. Terrific kids ta un proyecto di reconocimiento na nos alumnonan pa promove desaroyo

den caracter, autoestima y perseverancia. TERRIFIC ta para pa Thoughtful, Enthusiastic, Respectful, Responsible, Inclusive, Friendly, Inquisitive, and Capable.

Alumnonan ta traha hunto cu nan docentenan pa establece y checuta metanan relaciona cu mehoracion riba conducta, relacion cu otro alumnonan, asistencia na scol, of trabou na scol. Tur mucha cu ter-

mina y logra e metanan aki, ta wordo reconoci como un "Terrific Kid", esta un mucha fantastico.

Kiwanis Club of Palm Beach no por a cera e dushi lunch sin felicita y entrega e certificacion di "Terrific Kids Teacher of the Year" na Sr. Jeanpierre Castaño di Colegio San Hose, Sr. Mario Lobo di St. Dominicus College y Sra. Annelie Moes di St. Franciscus College. Di parti di Kiwanis Club of Palm Beach un danki y pabien na tur e docentenan fantastico di Aruba y sigui cu e bon trabou pa nos comunidad.

Kiwanis Palm Beach ta forma parti na e organizacion global "Kiwanis International" cu ta un instancia caritativo dedica na servicio na comunidad cu e obhetivo principal pa haci nos mundo miho door

di cambia un comunidad pa medio di un mucha cada bes. Mas informacion por haya

riba: www.facebook.com/kiwanispalmbeacharuba of www.kiwanis.org

Minister Glenbert Croes na hobennan di Formacion Social: “Awe nos ta celebra boso victoria”

“Nos ta celebra boso victoria y Aruba ta kere den boso. No solamente esey Aruba mester di boso pero ohala e logro aki keda un fundeshi pa sigui como un maneho. E mester sigui como un trapi pa e siguiente nivel den boso bida y nos apoyo boso lo tin sigur”. Esaki tabata palabranan di un Minister Glenbert Croes sumamente orguyoso na ocasion di graduacion di klas SVT 16 Formacion Social.

Den nomber di colega Minister Rocco Tjong, Minister

Glenbert Croes, henter comunidad y gobierno di Aruba por bisa cu ta inmensamente orguyoso di e partnership cu tin entre Gobierno di Aruba y Mariniers Kazerne pa loke ta trata e programa di Formacion Social. For di 2017 pa 2021, Minister Glenbert Croes tabata Minister encarga cu Formacion Social. E mandatario ta kere firmemente den e cooperacion y liderazgo di Arumil pa cu Formacion Social.

Na Jessica Ras y su team por weita cu nan ehempel, disciplina, dedicacion, ta wordo

traspasa pa e grupo di e hobennan aki. Hopi di e hobennan ta busca un miho futuro cu apoyo di nan mayornan y cu e programa aki, dunando nan mes e oportunidad pa un bida nobo. Minister Glenbert Croes ta duna klas SVT 16 Formacion Social un gran pabien y bisa nan cu Aruba tin speransa grandi den nan. Cada hoben tin derecho di un miho futuro y p'esey mester anima y crea oportunidad pa nos hobennan. Glenbert Croes den nomber di Minister Tjon, tambe a felicita y gradici e mayornan cu a duna nan yiu e apoyo cu Forma-

cion Social.

E mandatario a expresa su gratitud na Lieutenant Vrolijk y Comandante Kelly di Arumil pa nan apoyo na formacion di nos hobennan.

Minister Glenbert Croes den nomber di Minister Rocco Tjon y Gobierno di Aruba

a expresa su gratitud na Comandante di Mariniers Kazerne Sr. Tim Van Wijk pa nan apoyo, pasobra e cooperacion aki tin e proposito pa brinda nos hobennan un bida nobo cu futuro nobo. Gobierno ta keda kere fervientemente den e futuro nobo cu e programa di Formacion Social lo brinda tur hoben.

Na Shaba polis a para un auto sospechoso cu un conocido di polis cu no por a mostra ningun documento di e auto

Diamars madruga riba e caminda di Shaba polis ta mira un auto sospechoso y cu un conocido di polis na stuur.

Mesora a para e auto y a pidi e chauffeur e documentonan di e auto pero e no por a mostra esakinan ya cu e no tin nan den su poder. Polis a bisa e chauffeur baha for di e auto y a kita e yabi. Polis a bis'e tambe ora e tin tur e papelnan na ordo e por pasa busca su yabi y auto na warda di Shaba.

Chauffeur a purba tuma chens pa bira na man robes net ora trafico ta bin y nan a accidenta

Diamars mainta a drenta informe di un accidente na e crusada pazuid di Fantastic Gardens na Bushiri, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente pa tumamento di chens dilanti trafico contrario. Afortunadamente ningun hende a resulta herida.

Chauffeur di Honda no a regula su velocidad ni mantene distancia a bay dal tras di Mitsubishi Lancer

Diaranson merdia a drenta informe di un accidente na Sabana Liber, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente unda cu e chauffeur di un Honda no a regula su velocidad ni mantene distancia a bay dal tras di Mitsubishi Lancer. Aunke e impacto tabata fuerte afortunadamente ningun hende a resulta herida.

Apple ta cerca di bira e prome compania publico cu balora na 3 triyon

(AP) - Apple ta cerca di bira e prome compania publico di yega un balor den mercado di 3 triyon dollar, marcando un logro mas pa tecnologia cu a cambia e forma di sociedad cu un gran seleccion di producto.

Desde di 2or di atardi riba diabierna, accionnan di Apple a aumenta cu 2 por ciento, subiendo e balor den mercado na 3.04 triyon. Apple ta un di poco companianan di tecnologia, incluyendo Microsoft y creador di chip Nvidia, cu a yuda aumenta S&P 500, cual ta un indice cu ta midi e 500 companianan grandi registra den benta di accion na Merca, cu mas di 15 por ciento den e prome mita di aña.

E compania di 47 aña cofunda pa e leyenda di Silicon Valley Steve Jobs brevemente a yega cerca den 3 triyon den

januari di aña 2022 pero no a logra mantene e posicion pa ora cu e mercado a cera.

Microsoft ta e di dos compania cu e balor mas halto na 2.53 triyon. Gigante di petroleo Saudi Aramco tin un balor den mercado di 2.08

triyon. Aunke e importancia di yega un balor di 3 triyon ta grandemente simbolico, e magnitud ta keda impresionante. Considera, por ehempel, cu 3 triyon dollar por cumpra casi 9 miyon cas na Merca, basa riba e prijsnan averahe calcula aña pasa.

Websitenan Hulandes ta compartiendo data ilegalmente cu TikTok

(NLTimes) - Por lo menos 1,000 website Hulandes ta comparti data di e personanan cu haci uso di nan website cu TikTok y hopi ta haci esaki sin e usuario su consentimiento segun loke BNR a reporta basa riba investigacion cu nan a comisiona for di Nerdly-Data.

E websitenan ta contene codigo cu ta comparti informacion tocante e bishitantenan di e website cu e plataforma di media Chines. E asina yama "TikTok pixel" ta informa e compania di tur bishita riba e website y ta transmiti data unico cu por ser usa pa identifica e usuario su IP. Por lo menos 1,000 website tabatin e pixel di Tik-

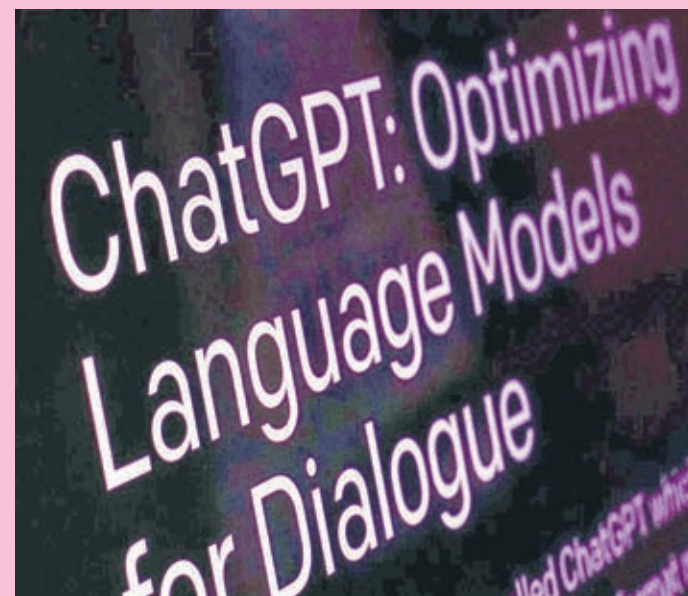
Tok aki na algun punto di e aña aki, incluyendo Rijksmuseum, Vluchtelingenwerk y Wehkamp. E bishitantenan di e website no mester tin un cuenta di TikTok pa ser inclui den esaki.

Plataformanan grandi manera TikTok, Meta y Google ta usa e tactica aki pa e avisonan. E metodo ta controversial pero no ilegal siempr y cuando e usuarionan duna nan permiso explicito y e creador di e website laga cla cu ken nan ta comparti e data. BNR a bishita 50 di e websitenan mas popular riba e lista y a revisa pa kico nan ta pidi consentimiento. 45 di e websitenan aki no a informa e usuarionan cu nan data personal lo keda comparti

cu TikTok. 17, incluyendo e website di e club di futbol AZ y e website pa busca trabao PlayToWork, a comparti e data aunke e usuario no a duna permiso.

Segun Cerrit Jan Zwenne, un profesor di ley y informacion di sociedad na Leiden University, e websitenan aki ta tuma un riesgo grandi y por enfrenta boetnan y te hasta demandanan di daño causa. Abogado di privacidad Menno Weij di BDO Legal ta pensa cu hopi di e companianan aki no ta realiza cu nan ta kibrando e reglanan. Sinembargo esaki no ta kita cu nan ta "responsabel pa e hecho cu nan no ta den cumplimiento cu e legislacion di privacidad," el a conta BNR.

Ehecutivo di compania ta urgi Europa reconsidera e reglanan di Inteligencia Artificial

(AP) - Mas di 150 ehecutivo ta urgi e union Europeo pa bolbe evalua e reglanan mas comprensivo pa inteligencia artificial (AI) bisando cu diabierna cu regulacionnan binidero lo haci mas dificil pa companianan na Europa competi cu rivalnan den exterior, specialmente ora ta trata di tecnologia tras sistemanan manera ChatGPT.

Oficialnan na companianan di fabricante di avion Frances Airbus y fabricante di vehiculo Renault te na gigante di cerbes Hulandes Heineken a firma un carta habri na lidernan Europeo bisando cu e bloke di 27 nacion su legislacion ta mara e desaroyo di AI manera ChatGPT e poder pa genera texto, imagen, video y audio cu ta similar na trabao humano.

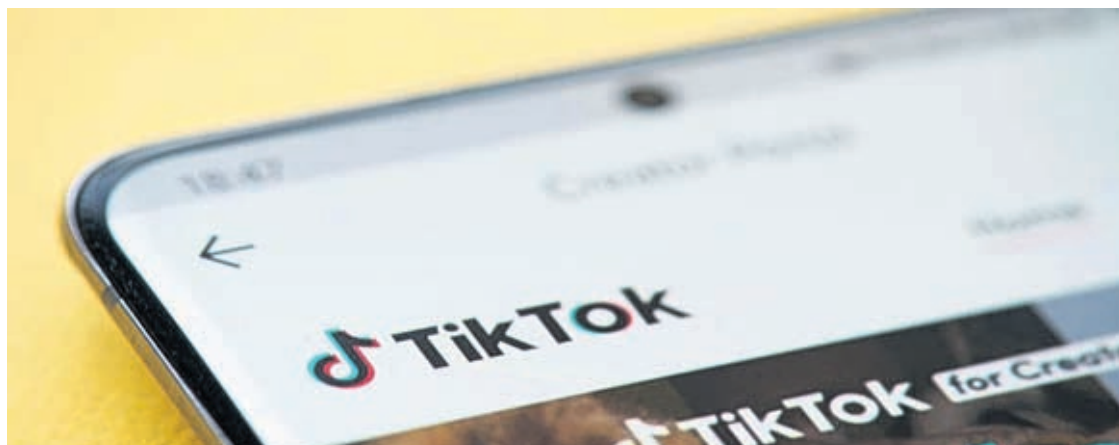
"E tipo di regulacion aki por causa cu e companianan sumamente innovativo lo muda nan actividadnan pa fuera di Europa" y inversionistanan lo retira nan placa for di desaryo di AI den Europa, e carta a splica. "E resultado aki por ta un diferencia y buraco den productividad critico entre ambos banda di e Atlantico."

E lidernan corporativo a haci yamado pa un curpa regulatorio di expertonan cu por regularmente adapta e reglanan na e desaroyonan nobo y responde na riesgonan cu surgi. Tambe nan a señala e necesidad pa standardnan transatlantico. Esaki ta e carta mas recien cu a haci un comentario tocante e futuro di AI, cual a impresiona usuarionan pero tambe a trece dilanti preocupacionnan pa cu privacidad di data, violacion di derechonan di autor y mal informacion. Esaki a manda gobiernonan mundialmente den un careda pa controla e tecnologia.

Tambe tin miedonan tocante menasanan existencial na humanidad, cual cientificonan y lidernan di tecnologia, incluyendo ehecutivonan di nivel halto na Microfost y Google a adverti luna pasa.

Te ainda e Union Europeo ta trahando riba e detayenan final di su AI Act, y e reglanan no ta premira di drenta den efecto te cu 2 aña. "Mi ta convenci cu nan no a lesa e texto sino a reacciona na e estimulo di algun," Dragos Tudorache, un miembro Romano di e parlamento Europeo a bisa di e ehecutivonan cu a firma e carta.

El a nota cu e carta su "unico sugerencianan concreto" ya caba ta parti di e legislacion, incluyendo "un proceso lidera pa e industria pa defini standard, gobernacion cu e industria na mesa y un regimen regulatorio cu ta pidi pa transparencia."

DMH a duna inicio di implementacion di Codigo di Proteccion den mundo deportivo

Diabierna ultimo, DMH (Departamento di Mucha y Hoben) a haci presentacion di Codigo di Proteccion (CdP) na e profesionalnan di IBiSA. E mundo di deporte ta uno hopi grandi mes na Aruba y sigur tin un cuantioso di mucha te 18 aña ta hopi activo.

IBiSA ta un di e organisacionnan cu despues cu e management team a haya e presentacion di Codigo

di Proteccion algun tempo atras, awor a toca turno pa e profesionalnan cu ta labora na IBiSA, cera conoci tambe cu CdP.

Jullie Thode y Efraim Surendonk a percura pa un presentacion, unda despues tabatin oportunidad di intercambio pensamiento, suceso y e balor agrega di tin un maneho estructura y uniforme, pa traha cu sospecho di abuso di mucha. E interaccion tabata sumamente positivo y mes-

ter remarca cu a bin cu algun caso preocupante dilanti cu sigur mester haya e atencion y estructura debido.

Henter e team di profesional di IBiSA a haya un splicacion amplio riba e tema di abuso di mucha y con pa implementa e Codigo di Proteccion den IBiSA. No ta descarta cu esaki ta un tarea grandi y ta p'esey DMH ta bay traha di cerca cu IBiSA, pa traha un plan di checucion y asina implementa Codigo di Pro-

teccion den tur area cu nan ta traha. Incluso ya e interes t'ey di algun profesional, pa bira un Supervisor di Codigo y nan ta mira e gran importancia pa tin CdP dentro di nan maneho diario, mirando cu nan ta wak, tende y experiencia hopi caso di cerca.

DMH a inicia e aña aki cu un trayecto di implementacion di CdP dentro di mundo Deportivo como tambe e mundo di scouting, ambos tereno unda nos muchanan ta fre-

cuenta y sigur ta na su lugar pa ekipa e profesionalnan y/of boluntarionan cu e hermentnan necesario pa atende cu e asunto delicado y devastador aki for di momento cu tin sospecho caba. E siguiente organisacionnan cu DMH ta acercando ta: ASU y COA, cu sigur tambe ta sumamente importante pa tin un maneho interno tocante con pa anda cu sospecho di abuso di mucha den mundo deportivo na Aruba.

Mikel Schreuders ta tuma su ultimo medaya di plata na Weganan Centro Americano San Salvador

Natacion a conclui diahuebs den e Weganan Centro Americano y Del Caribe San Salvador 2023. Riba e ultimo dia di competencia, Mikel Schreuders a landa 50m free y ta logra su paso pa Final A. Elisabeth Timmer tambe a participa den e 50m free y a clasifica pa Final B. Braynsly Dirksz a landa e evento di 200m pecho y a clasifica pa Final B.

Mikel Schreuder a logra sali na di dos lug den e ultimo evento di natacion ayera durante e Weganan Centro Americano San Salvador, pa cual el a ricibi su medaya di plata. Den entrevista cu core-

pico Arubano, el a conta un tiki di su experiencia y a tuma un momento pa gradici esnan cu a muestra apoyo p'e durante su carera y durante e Weganan Centro Americano. Schreuder a elabora cu pa e careda aki tabatin basta suspension, mirando cu esaki tabata e ultimo dia di e evento y tambe, manera el a conta, un di su miho careda te awo. Mikel ya a gana dos medaya di plata durante e evento deportivo aki, prome pa 100m free y despues pa e evento di 50m butterfly. Ademá el a ricibi un medaya di oro pa e evento di 50m pecho. Den total e hoben a hiba cas tres medaya di plata y un di oro, sigur un logro significativo p'e y pa Pais Aruba.

Team Snor a raspa Bou Dak!

Na Hulanda tin varios dicho cu ta contene e palabra 'snor' den dje, y ta interesante pa observa con e famoso ekipo di domino, Team Snor bou guia di e flamante Nelson 'Snor' Perez, ta cumpli, consciente of inconsciente, na cierto dje dichonan aki.

Ban cuminsa por ehempel cu Team Snor nan uniform: na Hulandes nos por bisa "dat zit snor"; locual kiermen dat is in orde, ta muestra bon, na ordo, done! Un uniform unico y custom made c'un caricatura di cada doño dje uniform riba dje. En general por opina mescos dje wega di Team Snor, ya cu mayoria biaha nan ta gana nan batayan, y ora perde mes, nan ta perde cu score minimo. Dus, dat zit ook snor.

Pero tin mas. Recientemente tabata tin varios caso caminda ora presion bira di mas, por ehempel ora e score ta 20-20, varios integrante di Team Snor, pa no bisa mayoria, diripiente ta haya un atake di 'de kleine boodschap' y ta huy masalmente pa baño y ta keda kampeer eyden te ora e tormenta pasa. Na bon Hulandes nos ta bisa "zijn snor drukken," of na bon Papiamentu "bula pipa", keda sin haci bo trabou, haya colio y core pa responsabilidad. Otro caso di un dicho Hulandes cu ta

cuadra, consciente o inconscientemente, cu sucesonan di Team Snor.

Un otro caso cu sa pasa ta cu tin ora tin cambio di pitcher ya cu e capitan tin un caso di locual na Hulandes nan ta bisa "een snor aan hebben," locual kiermen cu a dal dos slok di mas y ya no ta worry mucho mas kico bin o kico bay. Ey ta caminda ta shuffle e team di nobo pa drecha resultado y caminda un otro dicho Hulandes ta drenta wega: "een goeie poes heeft altijd een natte snor," locual kiermen uza un cos segun e ta traha p'e. Den otro palabra, pone

bon hungado caminda planchi ta na candela. Y esaki ta exactamente locual a bolbe pasa durante e bataya di diasabra 24 di juni entre Team Snor contra Team Bou Dak. Aunke Team Snor tabata gana caba na halftime cu 11-7, a dicidi di no tuma niun riesgo mas. Captain Magda a tuma timon over y a haci cierto cambio cu a causa Team Snor ranca cu velocidad y caba cos cu score impactante di 21-11! Bou Dak a keda huma so di San Juan... Next! Coming Soon. Keda pendiente, pasobra e siguiente wega grandi lo ta contra Team Bou Palo.

Despues di mas di 20 aña a tuma luga un torneo internacional di Basketball na Aruba

Siman pasa 21 juni te cu 26 juni despues di mas cu 20 aña, a tuma luga un torneo di internacional di Basketball na Aruba cu a carga e nomber "Aruba Hoops on Fire". Varios pais invita manera Curaçao a bin cu 5 team total Excel Basketball, Huskies Basketball, Sharks Basketball y tambe 1 team di Colombia Vaqueros Basketball nan tur a participa midiendo forsa contra otro pa mira cua lo bay cu e maximo premio.

Aruba Basketball Bond conhuntamente cu The Sports Unlimited Foundation (Stealers Basketball) a traha hunto pa trece un torneo internacional di caliber pa duna e teamnan local di Aruba un experiencia con un torneo ta di Basketball.

Un participacion di 100% di teamnan local a yuda engrandece e torneo. Teamnan manera Sportvereniging Aruba Juniors, Club Estrella, Impact Basketball, Dream y Stealers basketball hunto cu e teamnan internacional a participa den 3 categoria, 13U, 16U y 19U. Un gran fanaticada di Curaçao a acompaña e 5 teamnan, nan a trece un ambiente fenomenal den 2 facilidadnan na Aruba cu ta YMCA San Nicolas y Aruba Juniors na Oranjestad.

Un total di mas cu 40 wega mester a tuma luga den 4 dia pa saca e maximo ganadonan. Mester bisa cu tur 2 facilidadnan por a gosa den un bon asistencia di parti di fanaticada di cada team tanto local como internacional. Den e diferente categorianan tabata tin un mescla di teamnan local y internacional. Den e categoria di 13U tabata tin 7 team consistiendo di 2 pool uno cu 4 team anto e otro cu 3. Sharks, Huskies, Impact, Aruba Juniors cu 2 team y Stealers basketball a bataya pa wak kendenan lo ta e top 4 teamnan pa bay play-off. Finalmente ta Huskies, Aruba Juniors, Dream Y stealers a bay play-off. Prome luga a keda Stealers Basketball, di dos luga a keda Dream Basketball y na di 3 luga a keda Aruba Juniors.

Den e categoria di 16U tabata tin mas ekipo, un total di 8 ekipo cu a wordo parti den 2 pool. Den e categoria aki tabata tin Sharks basketball un team cu atletanan experiencia internacional a bin bon prepara, Excel Basketball un ekipo cu pa prome biaha ta

participa den un torneo pafo di Curaçao tambe a muestra un Basketball di bon nivel. E team di Colombia Vaqueros un ekipo completo cu un tremendo full court pressure defense a duna tur team dolor di cabes. Pa cera e division aki 5 team di Aruba a bataya pa wak kende lo bay play-off. Finalmente 4 team a bay playoffs cu Vaqueros Basketball canando na prome luga hungando un tremendo basketball, sigui pa Stealers Basketball na segundo luga y finalmente Sharks Basketball di Curaçao na tercer luga.

Den e categoria di 19U tabata tin menos ekipo pero asina mes tur ekipo a duna e maximo esfuerzo pa tuma e prome luga. E teamnan participante den e categoria aki tabata Excel Basketball di Curaçao y 3 team di Aruba cu ta Aruba Juniors, Club Estrella y Stealers Basketball. Mester bisa tambe cu den e categoria tabata tin tremendo show di dunknan di parti di diferente atleta manera Luis Cabrera di Stealers, Simeone di Aruba Juniors y di Curaçao Ivan Martijn. Publica a gosa di e hugadanan aki.

E resultado di den categoria tabata na prome luga Stealers Basketball, na di dos luga Club Estrella y na tercer luga Aruba Juniors. Durante e torneo di Aruba Hoops on Fire tambe a tuma luga despues di basta aña tabata tin un wega di exhibicion consistiendo mucha muhenan so. Aki tambe a participa 2 tremendo atletanan di pafo di Aruba. 1 atleta femenino di nos hermana isla Curaçao y tambe 1 atleta femenino di Colombia. Esaki tabata un tremendo gesto di e organizacion pa habri e luga pa e dos atletanan aki participa den e torneo.

E atletanan local a haya un experiencia inolvidabel pasobra despues di basta aña nan tabata parti di un inicio atrobe di Basketball pa e ser femenino. Mester bisa cu e Aruba Basketball Bond y Stealers basketball por ta satisfecho con e torneo a transcuri e 4 dia. Tur atleta a gana experiencia durante e torneo aki. Ta di spera cu otro aña 2024 e torneo aki sigui.

Pa mas informacion por tuma contacto cu Geraldo F. Milton na 7443074.

Bista Politico ta un seccion di Bon Dia Aruba specialmente pa brinda oportunidad na tanto partido politico como politico individual pa expone nan opinion. Contenido publica di ningun manera ta refleha opinion di Bon Dia Aruba y ta pa responsabilidad exclusivo di e organisacion/individuo cu ta ofrece esaki pa publicacion. Bon Dia Aruba ta reserva e derecho di no publica texto ofreci, si esaki segun e medio no ta cuadra cu e normanan di decencia cu nos ta mantene, pa evita contenido cu ta innecesariamente ofensivo. Esaki suheto na evaluacion exclusivo di Bon Dia Aruba.

BISTA POLITICO

Partido MEP:

Arthur Dowers ta un berguensa pa nos pais

Atacando nos autoridnan ta mina principio democratico di nos pais

Partido MEP a tuma nota di atakenan cu Parlamento Arthur Dowers ta haci contra nos autoridnan. Esaki, pa Partido MEP ta inaceptabel y ta un actitud cu ta mina principio democratico di nos pais. Ora un ciudadano, especialmente den un posicion di parlamentario ta falta respet na nos autoridnan, ta malo pa e fundeshi di nos pais. Mas ainda biniendo di un ex-minister di husticia di nos pais, cu mester sa miho.

Mas di lamenta ainda ta cu

señor Dowers di Fraccion di AVP ta ataca autoridad pa defende su colega Benny Sevinger, cu ta e corrupto di mas grandi di nos pais. Esaki sigur ta bisa nada bon di e parlamentario aki. Dowers ta un Parlamentario di nos pais cu riba su mes ya caba a perde tur credibilidad di nos pueblo y su actitud di ataca autoridnan di nos pais pa defende un miembro corrupto di e Old Boys Club di AVP, ta haci pio ainda pa su persona cu no solamente a perde credibilidad di Aruba pero awo tambe a perde credibilidad di Hulanda. Tur loke esaki ta bisa

di Dowers ta cu e ta mesun corrupto of pio corrupto cu su amigo corrupto Benny Sevinger.

Parlamento, sigur Parlamentarionan di coalicion ta condena y rechasa e tipo di actuacionnan aki pasobra esaki ta un mal reflexion pa henter Parlamento y pa Aruba. Momento cu bo ataca autoridad, pa defende un corrupto, bo ta cuminsa mina e principio democratico di bo pais. Dowers ta brongosa nos Parlamento y henter nos pais. Y pais completo mester rechasa e tipo di politica anticua di e

Old Boys Club aki. Partido MEP sigur y henter Aruba mester condena e actitud aki

di Dowers y lag'e sinti cu di berdad loke e ta haci ta un berguensa pa nos pais.

Parlamentario Marco Berlis (MEP):

Mike Eman Desespera

Su entrevista di diamars merdia ta mas evidencia di su naturalesa deceptivo

Diamars merdia Sr. Mike Eman tabata tin un entrevista den prensa den cual e la troce asina hopi hechonan cu cualkier hende sano cu conoce e berdad, lo sinti su cabes draai manera un tol. Segun Mike Eman, Hulanda a perde respet pa Aruba bao di e maneho di Minister Presidente Evelyn Wever-Croes. A perde respet pasobra Gabinete Wever-Croes no ta mantene na palabracionnan haci. Mike Eman tin basta curashi pa declara esaki! Den e entrevista aki e la sinta gaba su mes y cu-

anto plan y sabiduria e ta pretende di tin. Net abo Sr. Eman ta declara e cosnan aki? Acaso Sr. Eman no por laga los di su mentiran di old boys y ta kere cu pueblo di Aruba ta bobo? Acaso historia no a demostra kende bo ta di berdad?

Hulanda a perde confianza den Mike Eman y a sa di demostra esaki:

(1) Hulanda a manda CAFT supervisa Mike Eman su maneho di finanzas publico desastroso di pais Aruba. Mike a hiba nos pais na rand di bancarota, y segun IMF,

ARA y CAFT te cu casi 90% di nos GDP.

(2) Mike Eman a haya un KB pa su tremendo maneho? No! P'e desaster y deroche di placa, Plan BO Aruba, den cual 1.6 biyon no por a duna cuenta p'e! PPP Proyecto off-balance y un extra 100 miyon na interes cu awe Aruba mester paga cu orguyo! Pakico bo ta kere Aruba tin'e asina dificil?

(3) Deficitnan record pa 8 aña largo, entre 180 miyon pa 445 miyon a crea un mega-debe di 86.2% segun ARA y cu a haci cu Hulanda mester a cay aden y bisa; "no mas Mike, ta basta!"

(4) Pasobra Mike Eman no gusta traha cu rekensom, p'esey awe pueblo mester sufri pasobra Aruba mester paga un debe cual Mike Eman a redobla, un interes cu Mike Eman a redobla, y un sufrimiento den pueblo cu e la redobla. Hende no por come klinker Mike!

Hulanda ta desconfia den Mike Eman pa su mal maneho y corrupcion

(1) Caso IBIS, cu Mike Eman kier lubida riba dje, a causa cu awe tin un ex minister cera na KIA.

(2) Caso Avestruz, cu Mike Eman a celebra su condena

dilanti cas di partido AVP.

(3) Caso RDA, cu Mike Eman a wak Richard Arends core sali bay for di politica miyonario.

(4) Caso BO Aruba, den cual proyectonan traha na suma di 1.6 Biyon florin di pueblo, no tabata tin un backup pa e gastonan aki.

Candidato y Parlamentario di AVP ta desconfia di Mike Eman

un candidato a sali di partido AVP citando problemanan di corrupcion, mentira y falta di principio den e partido. Asina dos otro parlamentario a sali di AVP exponiendo e fundeshi corrupto y bergonsoso di Sr. Eman. Niun hende ta bay lubida nan palabranan Mike! Niun hende. E berdad a keda bisa, AVP su asientonan a bay di 7 pa 5 y ainda falta. Caya ta papia cu mas candidato a bay pero silenciosamente. Y awor bo kier pretende cu AVP so tin vision pa Aruba? Vision pa destruccion lo ta!

Aruba ta desconfia di Mike Eman

Mike ainda no ta "get the message." Pueblo a manda bo di 13 pa 9 asiento, di 9 pa 7 asiento, y awor bo ta di 7 pa 5 asiento. Awor cu corrupcion

flapante a asota e partido berde indicadornan ta muestra un descenso di 5 pa 3 asiento. Pueblo no ta confia y no ta kere mas den e lider cu a haci y deshaci. Un lider cu a derocha, gasta, endeuda, bende nos autonomia, introduci CAFT, haya KB, a pone 100 miyon di interes pa aña extra riba lomba di pueblo, ta traha presupuesto cu Gobernador no kier a firma pasobra e tabata un presupuesto ficticio. Pueblo a wak e deroche di placa pa 3 fiesta pa un refinancia cu nunca a habri, un energia Green cu b'a mercadaria pero bo no a haci p'e. Mester bisa mas, pasobra tin hopi mas!

E ideologia politico Cristian Democrita ta desconfia di Mike Eman

Manera Sr. Rycond Santos do Nascimento ta bisa; E nombre Cristian ni democrita no ta pas pa boso mas, pasobra AVP ta leu di esey. AVP y Mike Eman ta brasa y celebra corrupcion, no kier para pa e berdad, ta hunga oportunismo cu mentira, ta gaña y tira colega bao bus, y no tin compromiso cu integridad. Esaki ta Mike Eman, esaki ta AVP, esaki ta e supuesto salvador di Aruba?

DNB Fonds op Naam pa Caribe Hulandes!

Prins Bernhard Cultuurfonds Karibisch Gebied (PBCCG) ta orguyoso di anuncia cu DNB Fonds op Naam - Caribeño lo cuminsa dia 1 di juli 2023

DNB a pidi disculpa durante Ketu Koti 2022 (conmemoracion y celebracion di abolicion di esclavitud) pa su papel den pasado di esclavitud transatlantico. For di e momento fei, nan a traha riba e medidanan anuncia pa yuda reduci e consecuencianan di esclavitud pa personanan directamente afecta na Corsou, Aruba, Sint Maarten, Boneiro, Sint Eustatius, Saba, Surinam y Hulanda.

E fondo DNB a bini na existencia en cooperacion cu Prins Bernhard Cultuurfonds Hulanda, Prins Bern-

hard Cultuurfonds Karibisch Gebied y Surinam. Durante e proximo 10 aña, e fondo lo dispone 500.000 euro anualmente. Cada region lo ricibi su mesun presupuesto y lo trata aplicacion localmente.

DNB FON Caribeño ta enfoca riba sostene proyectonan cu ta reduci e impacto di e consecuencianan di pasado di esclavitud, cu enfasis riba:

1. Reforsa cultura, her-

encia y naturalesa. Esaki ta relaciona cu identificacion, documentacion, conservacion, haci aceptabel y presentacion di aspectonan unico di historia y bida di descendiente di esclavonan;

2. 2. Mehora accesibilidad na educacion y desaroyo di talento. Esaki ta relaciona cu mehora e posibilidadnan pa descendiente (specialmente for di edad di scol) pa desaroya nan mes personal y profesionalmente;
3. 3. Stimula independencia economico. Esaki ta relaciona cu crea posibilidadnan pa descendiente participa den economia y adkiri un posicion (mas) independiente y construcion di propiedad;

Pa mas informacion tocante

e fondo specifico aki, por bishita <https://pbccaribbean.com/3566-2/>

Personanan of fundacionnan cu ta biba den Caribisch Nederland por entrega nan aplicacion pa DNB FON Caribeño via portal di aplicacion di PBCCG, cuminando for di dia 1 di juli 2023.

PBCCG ta sostene desaroyo di cultura y arte di e seis islanan di Reino Caribense pa 68 aña. Abo of bo organisacion ta desea contribui na e desaroyo aki por medio di crea bo mesun FON? Esaki ta posibel! Lesa mas informacion riba nos website <https://pbccaribbean.com/fonds-op-naam-instellen/> of traha un cita personal cu oficina principal pa mas informacion. Bo por aña e detayenan di contacto riba nos website.

Resultado Sorteo 30 jun 2023	
---------------------------------	--

Cadena Alexander Lottery ta presenta resultado di weganan di suerte

DIARIO	KORSOU	SUPER4	FLAMINGO
6653	2131	3848	0557
5970	6285	SUPER5	0403
3484	7940	-	4225

MERDIA	ANOCHI
 Sorteo # 3957 6660 6408 4249 MULTI-X X2 BIG 4 Sorteo # 3957 6943 1OFF Sorteo # 2013 5760 ZODIAC Sorteo # 3957 1890 Virgo LUCKY 3 Sorteo # 831 611 MULTI-X X3	 Sorteo # 7979 2159 6881 3373 MULTI-X FP BIG 4 Sorteo # 7023 3409 1OFF Sorteo # 1728 2927 ZODIAC Sorteo # 5782 9798 Capricornio LUCKY 3 Sorteo # 712 819 MULTI-X FP
 Sorteo # 0 x Jackpot 0 x Match 4+ 0 x match 4 0 x Afl. 12,00	 Joker Letter Proximo Jackpot 240.000,-
 Sorteo # 6163 0 x Jackpot 7 x Match 4 142 x Afl. 8,00	 12-21-27-28-30 Proximo Jackpot 51.000,-
 Sorteo # 1572 0 x Jackpot 0 x match 4 4 x Afl. 500,00 55 x Afl. 50,00 81 x Afl. 15,00	 02-18-23-25 Mega Ball: 05 Proximo Jackpot 350.000,-
 Afl. 450.000,-	
 Sorteo #	

Rosario Bibo dialuna 3 di juli na Alto Vista

Dialuna awo 3 di juli lo tin otro Rosario Bibo na Kapel di Alto Vista cuminando pa 7:30 di anochi. Na e ocasion aki lo gradici Señor pa e aña escolar cu ta terminando, pa tur esnan cu a gradua of bay over.

Pa esnan cu no a logra, lo pidi Señor y Spirito Santo pa sigui guia nan durante e proximo aña escolar. Lo pidi Birgen di Alto Vista proteha tur esnan cu ta bay studia den exterior; pa nan tin exito den nan estudio, sa di adapta nan mes na otro custumbenan y cultura y pa semper mantene bon

contacto cu esnan cu ta keda na Aruba. Un bon comunicacion ta fortalece e lasonan pa por tin exito den nan bida leu for di cas.

Nos lo tin tambe den oracion esnan cu ta sigui studia na Aruba of cu lo bay dreña mercado laboral. Manera customber lo resa tambe pa tur enfermo, esnan den necesidad material y spiritual y pa paz na mundo.

King Classic Sudoku

	9		1			3		
		5				4		
		4		5		9	8	6
				9		6		2
	5			7				3
	6	2	5			1	4	
2								
	4		9				1	
8	1		2			7		

Difficulty: ★★★★★

7/1

Clasificado

ECONOMICO aviso@bondia.com

Personal GRATIS max. 20 palabra
 PASA LAGA BO AVISO NA OFICINA DI BON DIA
 ARUBA WESTSTRAAT#22 FOR DI 9:00AM-4:00PM
 Email nos na
 classified@csprnv.com

TA HUUR

un weekstay Paradise Beach
 Villas 5-12 aug. one bedroom,
 groundfloor \$800
 Ta Huur
 4 anochi 12-16 aug. La Cabana
 one bedroom \$400
Tel. 592-0543

TA BENDE

Chopper FI.25.00
 3 Channel Intercom nobo FI.25
 Telephone (no Setar) FI.25
 Screenprotecfm Snsung
 Gal Tap 2
 Antglare (3pck) FI.5.00
Tel. 582 3023 /593 8120

SERVICIO PUBLICO

Construction
 remodelacion di cas, traha cas,
 apartment, traha y drecha dak,
 electricidad, verf pega mosaico,
 traha cura, plomeria. Bon prijs
Tel. 593 3141

SERVICIO PUBLICO

Buscando auto pa huur y na bon
 prijs? yama nos
Tel. 593 9953/ 593 8453

TA BUSCA

Sra. entre 35 y 45 aña
 pa trabou di cas interna
 Pa mas info
Tel. 582 3023 / 593 8120

TA BENDE

BBQ Grill tipo cilinder
 "criyoyo" duradero
 Prijs Afl.250
Tel. 569 7787

SERVICIO PUBLICO

Nos ta chapi, corta y planta
 mata, brinda tur servicio cu bo
 cura mester. Tira sushi afo, tur
 esaki na un super bon prijs
Tel. 738 1908

SERVICIO PUBLICO

Sushi den cura pa solamente
 50,- pa buelta, nos ta lante lague
 limpi mane un soño.
 Arubiano trahado
Call 592 5766

SERVICIO PUBLICO

Ta traha y renoba Cas
 ta traha y drecha dak, ta basha
 vloer, pleister, verf cas, traha
 cura, pega mosaico y azulejo-
Tel.563 4168

SERVICIO PUBLICO

Pa tur trabou di tapiceria di
 mueble, auto, yate y barco.
 Nos ta haci trabou di cabana y
 bambu y nos ta verf
Tel : 569 7539 /737 3993

TA BUSCA

Carlitos Sport Beach Bar
 ta Busca
 Cook helper, Barista, Bar back
 Por yama na
Tel. 586 4640 / 592 2065

TA BENDE

Combo di regalo pa
 tur ocasion:
 Mugs, kerki di biña, tablashi cu
 leyenda
 Pa mas informacion
Cell whatsapp 567 2907

TA HUUR

Se alquila habitacion con todo
 incluido
 Brikstraat na Playa
Tel.564 1979

SERVICIO PUBLICO

Sra. ta haci cas y negoshi limpi
 tambe por cuida baby y hende
 grandi part time y full time
Tel. 740 7573

SERVICIO PUBLICO

Ta haci tur trabou di
 construccion y carpinteria y tur
 cos cu ta furamento di stul di
 bambu, cabana y toldos
Tel : 746 0518 / 569 7539

SERVICIO

Unified One Events
 Photos , films, wedding
Tel. 749 2533

Sushi den cura?

Ta piki sushi cu pick-up
 grandi pa Afl 75,= pa buelta.
 Yama nos na
561 4297 of 561 5179
 Hasi Aruba Limpi.

SERVICIO PUBLICO

Nos ta haci trabou di
 plomeria, electricidad,
 hardinaria incluye hiba sushi
 Handy man.
Tel.742 6250

SERVICIO PUBLICO

Mi ta chapi, lanta sushi, corta
 mata, transporta frigidaire, was-
 machine biew, drecha cas, etc.
Tel. 564 1979

SERVICIO PUBLICO

Pa haci trabow di verf y chapi,
 tur mantencion di pafor di cas
 Yama y puntra pa Benito na
Tel.630 5185

TA BUSCA

trabou pa haci cas limpi,
 negoshi of oficina
Tel.561 3910

SERVICIO PUBLICO

Handyman
 Pa trabouw di verfmento
 plumbing tuberia, chapi,
 limpieza di cura, drecha mata
Tel : 567 1108

SERVICIO PUBLICO

Mi ta ofrece servicio pa haci
 reparacion di porta, ventana y
 hopi mas. Arubiano Balente
 Pa mas informacion por yama
Tel. 563 6762

FOR RENT

Bunita cas na Gold Coast
 3 camber 2 1/2 baño, sala,
 comedor, cucina y patio. Pa
 mas informashon por
 whatsapp
+58 414 614 7440

SERVICIO PUBLICO

Pa trabou di data-entry of
 update di bo administracion pls
 contact:
Tel.568 2339

SERVICIO PUBLICO

Mi ta ofrece servicio di
 electricista en general corto
 circuito y mantencion
Tel.566 5026

TA HUUR

Un camber cu tur cos inclui na
 Brikstraat 1
Tel.564 1979

SERVICIO PUBLICO

Masaje relajante, sports ma-
 sages, aroma terapia, piedras
 calientes, reflexologia, faciales
 Sabana Basora # 157 P.Ch.
Tel. 561 8520

SERVICIO PUBLICO

Mi ta ofrece pa cuido di mucha
 di dialuna pa diabierna y
 weekend. Pa informacion
Tel. 558 7310

SERVIO PUBLICO

Ta ofrece pa verf y chapi cura
 bon prijs. Nos ta hiba e sushi.
 Yama pa mas informacion na
563 4828 / 5679610

SERVICIO PUBLICO

Hacemos todo tipo de construc-
 cion, reparacion de casas, pin-
 tura, acabados finos, jardines,
 patios, techos a buenos precios
Tel. 569 7539 / 746 0518

Cas Di Cultura

Vondellaan 2 Aruba
 297-582-1010
F A D A

Campanastraat 5 Aruba
 297-583-2999
 297-583-9610
F A V I
 Primavera 233 Aruba
 297-582-5051
 297-582-5222

F E P O

Engelandstraat 15 Aruba
 297-583-1016
 297-583-6607

**Fundacion Contra
 Violencia Relacional**
 Tel: 583-5400

Fundacion Autismo Aruba

Irenestraat 21 Aruba
 297-588-1179

Fundacion Pa Nos Muchanan

Cumana 2 Aruba
 297-583-4247

Fundacion Tel Pa Hubentud

Wilhelminastraat 19
 Aruba
 297-588-6138

Koningin Wilhelmina Fonds

Spinozastraat 9 Aruba
 297-582-0412

Mary Joan Foundation

Sabana Blanco 8 Aruba
 297-588-9999

Rode Kruis Aruba

Pedro Gallegostraat 14
 Tel.297-582-2219
 Fax 588-3376

Famia Planea (SBVO)

Avenida Milio J Croes 17
 B Aruba
 297-588-9591
 www.famiaplanea.org
 famiaplanea@hotmail.
 com

Stichting Fundacion Guia Mi

George Madurostraat 34
 297-582-0088

Y M C A

Calbasstraat 1 Aruba
 297-582-3072

AL-ANON group

Sabana Liber #8, Noord
 (close to the hotels)
 Tel: 736-2952 or
 593-7081

Dokter na warda

Oranjestad San Nicolas
Hospital Imsan
 7:00 pm / 10:00 pm **24 ora**

Botica na warda

Oranjestad: San Nicolas:
 Paradera Centro Medico
 Tel. 588 6638 Tel. 584 5794

EMERGENCIA 911

POLIS

Oranjestad	100
San Nicolas	104
Santa Cruz	105
Noord	107
Tip Line	11141
Brandweer	115
Ambulance	911
Hospital	527-4000
Imsan	524-8833
Warda Costa	913
Seguridad Nacional	11911
Cruz Cora	582-2219

BOTICA

Aloe	584-4606
4 Centro Medico	584-5794
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Di Servicio Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
San Nicolas	584-5712
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Sero Preto	584-4833
Trupial	583-8560

UTILIDAD

Setar	117
Web	525-4600
Elmar	523-7147

FUNERARIA

Aurora	588-6699
Royal Funeral H.	586-4444
Ad Patres	584-2299
Olive Tree	584-8888

Servicio di Taxi

Aruba Transfer Tour & Taxi C.A.

Tel: 582 2116 /582 2010

Taxi Adres Services (24h)

Tel. 587 5900

A1 Taxi Services Aruba

Tel: 587-8850
 Tel: 280-2828
 Whatsapp: 592-7024

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

If my parting has left a void
Then fill it with remembering joy
A laugh, a kiss, a friendship shared
Ah, yes, these things I too will miss

Celebration of Life

Navilia (Nivola) Rufinay Adolfo
Sunrise - 10 July 1926
Sunset - 21 June 2023

Nivola's Loved Ones

Children
Alsiviade & Cheryl Le Grand (USA)
Arnold Le Grand & Noanni Cham
Harry & Glenn Peralta Le Grand

Daughter - in - law
Nancy Heinze (Holland)

Grand Children
Tristan & Yashan Huang Le Grand (USA)
Stacey Hassell
Ariele Le Grand (USA)
Jemal Le Grand (USA)
Jermaine Le Grand (USA)
Shaquille Heinze (Holland)

Great Grand Children
Rusean Hoek
Kisean Hassell
Jaysiël Hassell
Anaïs Le Grand (USA)

Siblings
Aida Le Grand† & family
Joyce Gumbs & family
Oneil Gumbs & family (USA)
Jean Adolphus† & family (Holland)
Henk† & Ramona van Nieuwenhoven-Adolphus & family (Holland)
Bernard & Bernice Richardson Adolphus & family (Holland)
Therisita Adolphus (Holland)
Idalia Adolphus† & family (Holland)
Verna Adolphus†

Families
Le Grand, Gumbs, Adolphus, Gibbs,
van Nieuwenhoven, Claxton, Arrindell,
Darley (Bertha), Cham, Heinze, Bislip, Mardenborough,
Hassel

Dear Friends
Carmen, ChiChi, Diana, Detty, Helouise, Keline,
Zulay, The Golden Girls, Olga†, Elise†

*Sincere regrets for any omissions.

Family and friends of the late Nivola Adolfo invite you to join us as we celebrate her long, and well lived, life. Nivola's home going events will be representative of her remarkable life. As we gather to celebrate Nivola, the family invites you to join us in wearing lively colors; we encourage you to choose colors that bring you joy and cheer. Thank you!

Officiant
Pastor Tomasito Gibbs (Nephew)

Wake / Viewing
Saturday, 01 July 2023
7 pm - 9 pm
Pray Funeral Home
Speykstraat # 1
San Nicolas

Home Going Service
Monday, 03 July 2023
9 am - 11 am
Pray Funeral Home
Speykstraat # 1
San Nicolas

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

Ora mi a wordu forma den secreto I tabata crece
den scochi di mi mama, ya Bo wowonan a weita
tur mi hechonan. Nan tabata scirbi caba den Bo
buki. Mi dianan tabata conta caba pa Bo, prome
cu mi a nace.
Salmo: 139

A fallece cristianamente:

Theresita de Cuba
Miho conoci como Thérèse / Chichi
★ 7 december 1931 - † 27 juni 2023

Na number di su:
Ruman: Josefa (Chefa) de Cuba
Swa: Egbert Kranwinkel

Sobrinonan stima:
Filbert y Fiorella Kranwinkel-Koolman
Marc Kranwinkel y Ester Maduro
Larry y Mary-Ann Kranwinkel-Maduro na
Hulanda

Sobresobrinonan:
Lizmarie y Danymar Rasmijn-Kranwinkel
Fabiola Kranwinkel
Marvick Kranwinkel y Chloë Lampe na
Hulanda
Maryleen Kranwinkel
Larry-Ann, Laython y Lexthon Kranwinkel na
Hulanda
Primo y primanan manera ruman:
Tecla, Juanita, Tito y Pedro Tromp y demas
primo y primonan.
Ihanan manera yiu:
Mena Tromp y Gabriel Boekhoudt
y demas ihanan cu ta mucho pa menciona

Manera yiu:
Petra Boekhoudt y famia
Manera ruman:
Lilian Hoek-Lugo y famia
Amigonan di cas:
Rev. Theo Zievinger, Zr Renata, Rosalinda
de Cuba, Barbara Huntington, Mena Dubero
y famia, Maria Dirks y yui, Marian y Ivonne
Baptist, Marina y Henk de Beyer.

Demas famia:
De Cuba, Tromp, Kranwinkel, Koolman,
Maduro, Rasmijn, Everon, Lacle, Hoek, Webb
y Boekhoudt.

Na lugar di krans/flor un donacion pa S.A.B.A
lo ta altamente aprecia.

Acto di entierro ta tuma lugar na Aurora Funeral
Home dialuna 3 di juli 2023 di 2'or pa 4'or di
atardi. Despues lo sali pa Santana Catolico na
Paradera.

Nos disculpa si den nos tristesa nos por a lubida
algun famia of conocir.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

“Señor ta mi wardador, mi’n tin falta di nada; den
cunucu de yerba berde e ta ponemi sosega. E ta
hibami na awa tranquil, pa mi bolbe Haña forsa”.
Salmo:23

Cu inmenso tristesa na nos curason, pero conforme
cu boluntad di Dios, nos ta participa fayecimento
cristianamente di nos querida Esposa, Mama, Wela,
Bisawela y Tanta:

Emerita L. Tromp Thiel
Mihor conocí como Merry of Mothy
★28-5-1938 - †28-6-2023

Na number di su:
Esposo Stima: Lucas Tromp

Yiunan Stima:
†Rina & Roberto Croes – Tromp
Roslyn (Roosje) & Edwin (Jack) Tromp – Tromp
Ludmila & Jose Harms – Tromp

Nieta/Nietonan Stima:
Rosienne Tromp
Ranzinho & Diana Tromp Burbano
Rhadyne & Richard Fingal Croes
Rhansley Croes
Yitzhak Harms (Hulanda)
Yitzwirah Harms

Bisanietonan: Khyler Farro y Conner Farro
Bisanieta: Ivana Tromp

Rumannan: †Aura & †Baldomero Tromp – Thiel
†Adriana Thiel
†Olinda & †Luciano Winterdaal -Thiel
†Editha & †Roque Ras – Thiel
†Rufo & Reginita (Ninita) Thiel – Croes

Cuñanan: Vda. Teresita Tromp – Ruiz
Filomena Tromp
Marianita & Juancito Giel – Tromp

Sobрино/Sobrinanan: Aurora Croes, Erica Tromp,
Rene Tromp, Ludwina Winterdaal, Gladys
Winterdaal, Melva Tromp, Calvin Winterdaal, Lila
Winterdaal, Varida Ras, Edith Rogowski, Mabel
Ras, Renny Ras, Arleen Ras, Rudi Ras, Eric Ras,
Charlene Ras, Suzy Thiel, Walter Thiel, Gina
Thiel, Junny Thiel, Maria Maduro, Max Jr. Tromp,
Nelson Tromp, Seferino Jr. Tromp, Roland Tromp,
Linda Kock, Alexander Tromp, Sergio Tromp,
Andre Tromp, Vanesca Tromp, Anoushka Calorina,
Jeanella Tromp, Moraima Brown, Angelo Giel

Consuegro/a: Jacinto & Maria Harms – Stamper

Tur su Primo y Primanan, Ihanan, Bisinanan y
Conocirnan.

Un gradicimento na Staff y Personal, Clientenan y
Familia di STA

Ta invita pa asisti na acto di condolencia y entierro
cu lo tuma lugar diamars 4 juli 2023, di 9or pa 11or
di mainta na Aurora Funeral Home, y despues lo sali
pa Santana Católico na Oranjestad.
Nos disculpa si encaso nos por a lubida un of mas
persona den nos tristeza.
Nos disculpa cu despues di entierro nos no por ricibi
bishita di condolencia na cas.

Aurora Royal Pray Funeral Home & Crematory

“Señor ta mi wardador, mi’n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi
sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa”.
Salmo: 23

Nos ta anuncia fayecimento di:

Rodrigo Alberto Tromp
*02-12-1968 - †29-06-2023

Acto di entierro lo wordo anuncia despues.

Aurora Royal Pray Funeral Home & Crematory

Laga tur loke ta spera mi ta bunita
Laga tur locual cu mi encontra na caminda ta
bunita
Laga tur locual cu mi laga atras keda bunita y
Laga esakinan termina den tur buniteza.
Autor: Cado Wever

Cu dolor na nos curason, nos ta participa
fayecimento di:

Sra. Egidia D. Tromp
Cariñosamente yama “Diana y Nana”
*01-09-1957 - †25-06-2023

Acto di despedida lo wordo anuncia despues

Inundacion na Sur Africa a causa morto di 7 persona y desaparicion di otro 7

(AP) - 7 persona a fayece y otro 7 te ainda ta disparci despues di dianan di yobida feurte cu a causa inundacion den e ciudad Sur Africano Durban segun loke autoridatnan di gobierno local a bisa diabierna.

6 persona a fayece na Durban y otro na Port Shepstone. Ekiponan di rescate te ainda ta buscando 7 persona mas, e gobierno provincial a bisa. Autoridatnan a bisa cu nan a recupera curpa di un muhe den su 20 edad y un hoben den un riu na Durban cu a aumenta e fayecidonan na 7. Alrededor di 70 cas a keda destrui cu mas di 100 dañu a causa di e tempo cu mas di 150 persona sin un cas awo. Hopi mester a busca refugio den scolnan y otro edificacionan segun e gobierno local.

Yobida pisa y biontonan fuerte a dal varios golpi na e costa di Sur Africa e siman aki. E tempo aki tambe a resulta den un tipo di tornado cu a golpia un di e areanan di Durban, cu e biontonan na mas di 100 mia pa ora, segun South African Weather Service.

Olifante di tempel na Sri Lanka lo ser hiba back Thailand despues di acusacion di negligencia

(AP) - Veterinario ta preparando pa hiba un olifante Asiatico via aire for di Sri Lanka back na su pais natal Thailand e fin di siman aki despues cu el a pasa mas di 2 decada na un tempel Budista unda activistanan a acusa cu e ta ser abusa.

E famia Real di Thailand a regala e olifante den aña 2001 na e gobierno di Sri Lanka, cual den su turno a regala e olifante na e tempel unda el a ricibi e nomber Muthu Raja y duna rolnan di honor den procesionnan religioso. Sinembargo, e grupo di activista Rally for Animal Rights and Environment, asina yama RARE, a trece dilanti acusacionnan cu e tabata ser maltrata

y cu e tin un pia stijf a causa di un herida cu a negligencia. Nan a lobby aña pasa pa e intervencion di oficialnan di Thailand, kendenan a pidi e oficialnan di e tempel Kande Viharaya permiti e olifante su regreso na Thailand pa e por ricibi tratamento medico. “Esaki no ta e fin, sino e comienso di un bida nobo pa Muthu Raja,” fundador di e

grupo RARE Panchali Panapitiya a splica.

E tempel a keda di acuerdo pa transferi e olifante aña pasa November na Sri Lanka su zoologico nacional unda e tin tempo ta ricibi tratamento y preparacion pa e biahe na Thailand cu ta den plan pa diadomingo. “Na momento cu e yega back Thailand e expertonan na e pais lo atende cu e condicionnan pa asina un dia nos por mire cana manera mester ta.” Segun veterinario fdi Thailand, e tratamento na Thailand por inclui hidroterapia, tratamento di laser y acupuntura.

E container cu lo usa pa transporta e olifante lo ta acomoda y lo tin bentana pa duna e olifante cuminda, cual lo tin banana, pampuna y caña di sucu.

Nacionnan Uni ta vota pa termina e mision di mantene pas na Mali

(AP) - U.N Security Council a vota unanimemente riba diabierna pa inmediatamente caba e mision di mantencion di pas na Mali manera e pais su hunta militar a demanda, cual a recluta mercenario di Rusa su Wagner Group pa yuda lucha contra un rebelion Islamico.
Mali, un pais den West Africa,

tin mas di un decada ta lucha contra un rebelion di gruponan Islamico cu ta busca establece su estado den e pais. El a mira relacion cu e comunidad internacional cay bao presion pa motibo cu e hunta den mando a trece mercenario di Wagner. E resolucio aki, adopta pa un voto di 15-0, ta termina e mandato di e mision pa mantencion di pas

yama MINUSMA cuminando for di diabierna. Esaki ta ordena e mision pa cuminsa cu su retiro riba diabierna di mas di 15,000 empleado, keda completa pa fin di e aña aki.
Embahador Jeffrey De-Laurentis a expresa cu e ta lamenta e gobierno militar su decision di bandona e mision di Nacionnan Uni. Tambe

el a bisa cu algun “actor domestico” na Mali ta haciendo yamado pa acoso di e personanan cu ta mantene pas y a urgi e mision sigura un transferencia sigur y ordena di e facilidadnan y ekipo na e sitionan designa di Nacionnan Uni. “Nacionnan Uni tin un responsabilidad pa minimalisa e riesgo cu lo cay den mannan di e personanan cu ta busca destabilisa Mali, of causa daño na su hendenan, incluyendo organisacionnan extremista violento y Wagner

Group,’ el a splica.

Embahador di Britania Barbara Woodward a expresa cu e ta lamenta cu Mali kier pa e mision aki caba na un momento unda “e region ta enfrenta instabilidad y necesidadnan humanitario. Y nos no ta kere cu e relacion cu Wagner Group lo trece estabilidad di termino largo ni tampoco seguridad pa e hendenan di Mali,” el a declara.

Teremoto di 5.8 na Indonesia causando daño na varios edificio

(AP) - Un teremoto fuerte den partinan di e isla principal di Indonesia, Java, a causa daño na varios edificio causando panico den e poblacion. No tabatin reportahe inmediato di fayecidonan ni heridonan.

U.S Geological Survey a bisa cu e teremoto di magnitud 5.8 tabata centra den Bambanglipuro, un barrio den e

provincia Yogyakarta. Indonesia su agencia pa maneho di desasternan natural a bisa cu e teremoto aki a causa daño na por lo menos 15 cas, 2 scol, un facilidad di salud y un oficina di gobierno. Reportahenan riba television a muestra residentenan local di e provincia special di Yogyakarta y su provincianan alrededor den panico mientras casnan tabata move pa varios

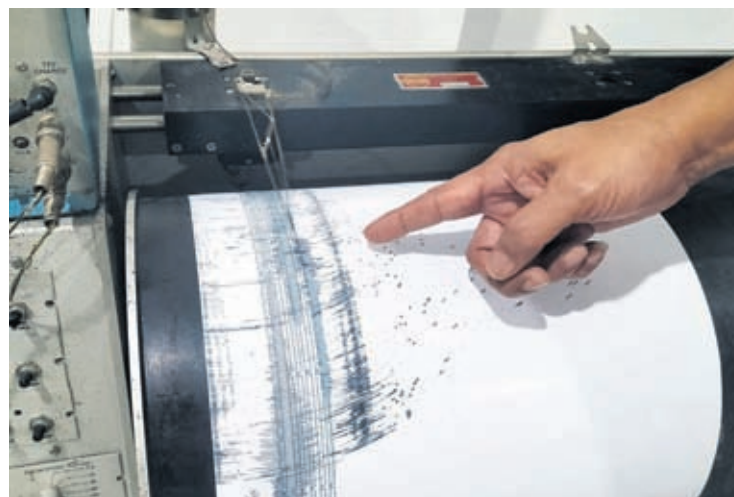
seconde. Algun luga a ordena evacuacion, mandando gran cantidad di persona riba caya.

Indonesia Meteorology, Climatology and Geophysical Agency a bisa cu no tin peligro di un Tsunami pero si a adverti di posibel ‘afetershock’. E agencia a haci un medida preliminar di un magnitud di 6.4. Variacion den e medida di teremoto ta comun.

Yogyakarta ta un centro anciano di cultura Javanes y e asiento di dinastianan Real di siglonan anterior. E ta cas di Borobudur y e tempel Hindu di Prambanan, ambos sitio di Herencia Mundial di UNESCO ademas di Mount Merapi, cual ta e pais su volcan mas activo.

Den aña 2006, un teremoto di magnitud 6.4 na Yogyakarta a causa e fayecimento di mas di 6,200 persona y a laga mas di 130,000 herida, sinembargo a causa solamente daño menor

na e dos tempelnan. E mais di mas di 270 miyon persona ta frecuentemente impacta pa teremoto, erupcion volcanico y te hasta tsunami pa causa di su localidad den e medio di volcanonan den loke ta conoce como “Ring of Fire.” Den aña 2004, un teremoto extremadamente poderoso a crea un tsunami cu na su turno a causa e fayecimento di mas o menos 230,000 persona den varios pais, mayoria di nan den Indonesia su provincia Aceh.

“Als we niet bij de Hoge Raad winnen, gaan we naar het EVRM”

Pagina 4

“In het belang van het volk...Of van de partij...?”

Pagina 6

Investeerdere van Acqua Condominium wachten nog steeds op hun eigendom

Pagina 7

Verbeteringsplan Dimas... *Kan niet overtuigen...*

De recente informatieve bijeenkomst van de minister belast met Integratie en Arbeid in de Staten heeft deels relevante informatie opgeleverd met betrekking tot het huidige functioneren van de departementen die betrokken zijn bij de toelating en legaal verblijf van buitenlanders, met name Dimas. Wat niet goed naar voren kwam is de strategie die de regering zou (moeten) hebben betreffende integratie. Dit thema behelst niet alleen het proces van uitgifte van vergunningen maar hoe de integratie van een aanzienlijke toekomstige toevloed van buitenlanders zal gaan plaatsvinden. Wat is het doel? De buitenlander zoveel mogelijk in een situatie van tijdelijke toelating te houden of integendeel een basis creëren van definitief verblijf, met alle gevolgen voor de sociale en economische infrastructuur?

Wij hebben geen eenduidig antwoord hierop gehoord en nog minder een uitgebreidere uitleg van de nogal gecompliceerde situatie die is ontstaan vanwege de vluchtelingen crisis met name uit Venezuela. Dit vraagt om uitleg van het verschil tussen vluchtelingen en de niet legaal aanwezige buitenlander in het algemeen. Uit de ter vergadering gestelde vragen van een kennelijk goed geïnformeerd lid, en niet uit het betoog van de minister, is op te maken dat in totaal 3.930 asiolverzoeken zijn gedaan, waarvan 1.800 nog in behandeling zouden zijn. Anderzijds hebben woordvoerders van de regering, waaronder de premier zelf, een aantal van tussen de 15.000 en 16.000 genoemd, waar het ging over de vluchtelingenproblematiek. Wat we kunnen opmaken uit de genoemde cijfers is dat het vluchtelingenprobleem veel kleiner zou zijn dan hetgeen in het algemeen wordt aangenomen en die ons in de categorie hebben doen belanden van de landen met proportioneel de meeste vluchtelingen.

Welnu, kunnen we dit als een reden tot minder bezorgdheid accepteren? Het blijkt dus dat het overgrote deel van de illegaal aanwezige buitenlanders, vooral Venezolanen,

geen vluchtelingen zijn? Een deel van het antwoord, en ook weer niet afkomstig van de minister, is gelegen in het feit dat de overheid een ontmoedigingsbeleid heeft gevoerd voor de aanvraag van de vluchtelingenstatus en ook

dus de verantwoordelijkheid ontliep om gedegen informatie hierover te verschaffen. Tot zeer recent waren er praktisch geen verzoeken tot asiel gedaan maar kennelijk heeft men de weg weten te vinden naar de officiële aanvraag van

de vluchtelingenstatus. Enige pressie vanuit het Koninkrijk en internationale organisaties zou ook niet vreemd zijn geweest aan de beleidswijziging over de behandeling van die verzoeken. Alhoewel de laatste tijd dit proces weer tot stilstand is gekomen, hetgeen geconcludeerd kan worden uit de woorden van de bewindsman zelf. Hij verklaarde in zijn bewindsperiode – van anderhalf jaar – tot nu toe één asielschikking te hebben ondertekend... Er waren geen vragen hierover vanuit de kennelijk niet echt alerte parlementariërs, hoe dit weer te rijmen valt.

Een ander aspect dat werd belicht in de vergadering was de zaak van de kinderen die illegaal in het land zijn en het recht hebben onderwijs te volgen. De school kan hen niet weigeren maar wanneer het op diploma's aankomt dan krijgen ze nul op het rekest, omdat ze niet in het bevolkingsregister zijn ingeschreven. De minister gaf kritiek op deze situatie en noemde die zelfs onmenselijk. Daar zijn we het mee eens maar dat is niet de cruciale vraag. Veel belangrijker is wat er vervolgens hieraan wordt gedaan. Je kunt toch niet naar het parlement komen om zaken te betreuren maar om als bewindsman mededeling te doen van hetgeen in de ministerraad is besloten en wat het plan is dat met de Staten wordt gedeeld! Anderzijds kan worden geconstateerd dat de Staten zelf zich bijzonder zwak toont door dit beklag te accepteren zonder enige

oplossing te bieden. Bovendien zouden de parlementariërs zelf wel eens een oplossing kunnen voorstellen.

Waar de vergadering wel uitgebreid over werd geïnfomeerd zijn de pogingen om het departement te verbeteren zodat het een beetje van de legendarisch slechte reputatie kan verliezen van iets dat gewoon niet wil deugen. Het moet gezegd worden dat de minister zelf ook erkende dat het departement "nog niet was waar het zou moeten zijn". Dat is te prijzen maar we zijn er niet van overtuigd dat wat werd gepresenteerd voldoende is om die verandering te bewerkstelligen. Bijvoorbeeld, dat een 100% automatisering noodzakelijkerwijs een positieve verandering teweeg zou brengen in een mentaliteit die al zeker 30 jaar voort ettert. Als er geen effectieve voortgangscontrole komt op de administratieve processen zullen de veranderingen zich blijven voordoen. Vanuit de coalitiezijde van het parlement zelf kwamen er voorbeelden van hoe tot nu toe niet veel is verbeterd. De bewindsman stelt hiertegenover dat hij zelf in dergelijke zaken bemiddelt, maar dat is niet de oplossing. Een departement dient deugdelijk te kunnen functioneren omdat er een bekwame leiding aanwezig is die in staat is een degelijk proces te garanderen en die in staat is onderweg praktische problemen op te lossen. Wat de minister nu als oplossing biedt is dat hij zelf de teugels van het departement in handen neemt, waarbij hij zelf alle (13.000 à 14.000) vergunningen zelf ondertekent. Wij kunnen ons uit een niet te ver verleden herinneren dat een familielid van de huidige bewindsman exact diezelfde weg had bewandeld en dat die grap totaal verkeerd is uitgepakt. Nederland moest tussenbeide komen om een eind te maken aan de minder gezonde zaken die daar plaatsvonden.

Tenslotte nog dit: de minister deelde mede dat de geschorste directeur niet meer op haar post terug zou komen. Anderzijds mag de bode, zonder enige vooropleiding, benoemd door de vorige regering als waarnemend directeur, wel blijven als lid van het management team. Moet dit nu de beoogde verbeteringen weergeven?

Volgens parlementslicid Lopez-Tromp:

Het toelatingshandboek behandelt grotendeels het thema van draagkracht

Op de laatste dinsdag vond er een openbare bijeenkomst plaats in het Parlement van Aruba, waar Minister van Arbeid, Energie en Integratie, Glenbert Croes, het toelatingshandboek voor 2023 presenteerde, dat op 1 februari van kracht werd en gebaseerd is op de essentiële verschillen ten opzichte van het vorige toelatingshandboek.

Parlementslicid en leider van de MAS-fractie, Marisol Lopez Tromp bracht haar vragen naar voren en benadrukte dat de MAS-fractie samen met het AVP-fractielid, Mervin Wyatt Ras, een openbare vergadering heeft gevraagd. Tijdens een openbare vergadering kunnen parlementsleden niet alleen naar de informatie van de minister luisteren, maar kunnen ze ook debatteren met de minister en indien nodig moties indienen, wat een belangrijk instrument is voor parlementsleden.

Maar in plaats van een openbare vergadering vond er een openbare bijeenkomst plaats, waar het parlement informatie van de minister ontving, enkele vragen stelde en verder niets. "We kunnen niet debatteren met de minister, we kunnen geen voorstellen indienen tijdens een openbare bijeenkomst. We betreuren dit omdat het al een vaststaande werkwijze is geworden," aldus Lopez-Tromp.

Het parlementslicid stelde verschillende vragen over het toelatingshandboek voor 2023 en wat Minister Glenbert Croes in het parlement heeft gepresenteerd.

Lopez-Tromp benadrukte dat er in het verleden al veel discussie is geweest over het toelatingsbeleid en het beleid van de regering van Aruba met betrekking tot toelating en de problemen die daarmee gepaard gaan. Dit geldt bijvoorbeeld voor mensen die hun verblijf op Aruba moeten reguleren en regels moeten volgen, voor degenen die behoefte hebben aan bepaalde expertise die ze op Aruba kunnen vinden, en voor degenen die in afwachting zijn van bepaalde vergunningen en het gevoel hebben dat ze daarmee niet snel

genoeg geholpen worden. Het parlementslicid herinnerde ook aan recente discussies in het Parlement van Aruba over de positie en het proces met betrekking tot de verandering van de voormalige directeur van DIMAS.

In dezelfde context merkte Lopez-Tromp op dat de Minister-President in de vergaderzaal van het Parlement van Aruba op verschillende gelegenheden heeft gezegd dat departementen die gevoelig zijn voor het verlenen van vergunningen of waarover het volk verzoeken indient die afhankelijk zijn van de regering voor een antwoord, gedepoliteerd moeten worden. Wat betreft de Minister-President, zo stelde het parlementslicid, heeft hij gezegd dat hij binnen zijn portefeuille bezig was met het depolitiseren van DIP.

In deze context vroeg Lopez-Tromp wat Minister Glenbert Croes denkt en welke discussies er mogelijk waren met de Minister-President over de depolitiserings van DIMAS.

"Gezien de gevoeligheid van dit onderwerp in de loop der jaren en het vele ongenoegen van burgers en mensen die wachten op antwoorden met betrekking tot hun vergunningen, heeft de minister verschillende commissies ingesteld en ook nieuwe

mensen aangetrokken om aan het werk te gaan. Wat is de mening van de minister over de depolitiserings van DIMAS?", vroeg ze.

Ze heeft ook het punt aangerond van verschillende vergunningen die nu spelen, waar Minister Croes naar verwees. Ze richtte zich specifiek op investeringen in Aruba en merkte op dat het geen geheim is dat onder de huidige projecten er één project is dat direct afhankelijk is van DIMAS en DPL-processen, onder andere, die onder Minister Croes' verantwoordelijkheid vallen. Lopez-Tromp gaf geen nadere details over het specifieke project waar ze naar verwees.

Ze benadrukte dat vaak, gezien het type lopende projecten, deze projecten vragen om gespecialiseerde werknemers om specifieke beroepen uit te oefenen die, volgens veel van deze projecten zelf, niet kunnen worden vervuld door lokale werknemers.

Ze vroeg Minister Croes wat de visie van de regering van Aruba is met betrekking tot deze projecten met betrekking tot wie toegang krijgt tot werk met lokale werknemers en welke specifieke functies deze projecten hebben die hen aantrekkelijk maken voor buitenlandse werknemers.

Het is geen geheim dat er een

probleem is met de beschikbaarheid van werkgelegenheid op dit moment, vooral in de toerismesector, en een tekort aan personeel om deze posities te vervullen. Lopez-Tromp benadrukte dat er veel mensen op zoek zijn naar werk, maar tegelijkertijd te leurgesteld raken omdat ze wachten op afspraken maar geen antwoorden ontvangen, of omdat ze wachten op DPL-processen die niet zijn afgerond, enzovoort. In dit verband vroeg het parlementslicid naar het proces van documenten tussen DPL, DIMAS en andere betrokken departementen in deze keten, dat belangrijk is voor het nemen van beslissingen en met name gerelateerd is aan het bureau van Minister Croes.

Tijdens zijn introductie op dinsdag heeft Minister Croes genoemd dat er verschillende commissies zijn ingesteld om in verschillende gebieden te werken. Lopez-Tromp wil graag weten welke commissies verband houden met deze departementen, wat de criteria zijn om in deze commissies te zitten, wat de specifieke taken van deze commissies zijn en of ze up-to-date zijn of vertraging ondervinden.

Zij heeft ook het onderwerp aangerond van mensen die in de bijstand zitten en de arbeidsmarkt weer betreden.

Zij legde uit dat deze mensen een procedure moeten doorlopen. Deze procedure omvat het melden bij DPL, het aantonen dat ze hebben gesolliciteerd en het indienen van een CV, onder andere. Zij benadrukte dat deze mensen keer op keer niet worden geselecteerd, terwijl er tegelijkertijd veel mensen van buitenaf komen die wel de kansen krijgen.

Hierover vroeg zij hoe het Departement van Sociale Zaken, dat eerder onder Minister Croes viel maar nu onder Minister Rocco Tjon valt, hiermee omgaat.

"Wat is de samenwerking? Is er een speciale commissie hiervoor? Wie is verantwoordelijk voor ervoor te zorgen dat deze mensen de kansen krijgen om geschikte banen te vinden? Hoe verloopt het proces intern, waarbij er geen lokale mensen zijn gevonden voor specifieke banen en daarom toevlucht moest worden gezocht tot mensen van buitenaf?", vroeg het parlementslicid.

Zij voegde eraan toe dat er nog steeds een lange lijst is van mensen in de bijstand die in staat zijn om te werken volgens het departement, maar deze kans niet krijgen. Zij vroeg naar het aantal mensen in de bijstand in het afgelopen jaar of twee jaar die werk hebben gevonden en of ze dit werk hebben behouden, en hoeveel mensen er nog steeds wachten.

Aruba is een klein eiland met een groeiende bevolking. Lopez-Tromp gaf aan dat het toelatingsbeleid veel te maken heeft met het concept van carrying capacity. Hierover vroeg hij wat de visie is van de regering van Aruba, en in het bijzonder van Minister Glenbert Croes, met betrekking tot carrying capacity.

Tot slot bracht het parlementslicid het onderwerp van vergunningen voor speciale projecten naar voren, wat Minister Croes ook heeft genoemd in zijn uitleg. Het parlementslicid wil weten welke projecten momenteel lopende zijn en hoeveel vergunningen voor speciale projecten er recentelijk zijn verleend onder de verantwoordelijkheid van Minister Croes, hoe het proces verloopt en wat de criteria zijn voor deze vergunningen.

Stichting Orguyo:

"Als we niet bij de Hoge Raad winnen, gaan we naar het EVRM"

Elke juni maand eert de LGBTIQ+ gemeenschap de "Stonewall-rebellie" die plaatsvond op 28 juni 1969 in New York, een gebeurtenis die heeft bijgedragen aan de moderne beweging voor de strijd voor homorechten. Om deze reden en gezien het vandaag 28 juni is, heeft Bon Dia Aruba contact opgenomen met de Stichting Orguyo om zo de meest recente informatie te krijgen over wat ze aan het doen zijn, wat er gebeurd is met de behandeling van de wet op het huwelijk tussen mensen van hetzelfde geslacht en de verschillende evenementen die op het eiland plaatsvinden om de "Pride Month" te herdenken.

In een gesprek met Bruce Ponson Jr., die fungeert als voorzitter, en Egmar Irausquin, die secretaris is van de Stichting Orguyo, hebben ze gezegd dat dit de maand is waarin de LGBTIQ+ gemeenschap opkomt voor hun rechten. Wat betreft de laatste ontwikkelingen met betrekking tot de behandeling van de wet op het huwelijk tussen mensen van hetzelfde geslacht, verzekerde Ponson dat het niet in hun handen ligt omdat het een politieke kwestie is, maar ze begrijpen dat het proces via nauwe contacten met betrokkenen verloopt en dat de wet in behandeling is bij het parlement, in die zin dat het zich in een juridisch traject bevindt om in het parlement behandeld te worden. Bovendien heeft parlamentslid van Fraccion 21, Miguel Mansur, die betrokken is bij dit initiatief, aan de redactie van Bon Dia Aruba laten weten dat alle vragen van het verslag beantwoord zijn. Ze wachten op de reactie van de Raiz-partij om deze te ontvangen en door te gaan met het debat in het parlement, waarbij er

geen specifieke datum op de agenda staat.

Over dit onderwerp verzekerde Ponson dat ze steun geven aan het wetsvoorstel op een andere manier, als ze hun doelen niet bereiken. Dit herinnert eraan dat de regering van Aruba in februari naar de Hoge Raad is gegaan om het punt waar de regering van mening is dat "de rechtbank in de stoel van een regering is gaan zitten, het is belangrijk om duidelijkheid te krijgen of de manier waarop de rechtbank inhoud heeft gegeven aan haar 'rechtsvormende taak', correct is," zoals de regering in een persbericht heeft aangegeven. Ponson merkte op dat ze nauw contact hebben met hun advocaten in Nederland en in dat opzicht zijn documenten ingediend waar ze wachten op een officiële datum van de Hoge Raad om dit openbaar te behandelen, waarbij de vijf rechters van de Hoge Raad in Nederland vertegenwoordigers van de Stichting Orguyo en ook van het land willen

horen om de cassatiezaak te behandelen. Volgens de indicatie kan dit plaatsvinden tussen oktober en november van dit jaar, en daarna zal de uiteindelijke procedure van start gaan, waarbij ze op momenten een uitspraak zullen doen.

Volgens Ponson zijn hun verwachtingen dat ze de zaak zullen winnen en dat Aruba geen mogelijkheid heeft om naar een hogere rechtbank te gaan, "maar als we niet winnen bij de Hoge Raad, zullen we doorgaan naar het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM), waar we verder kunnen gaan met de regering en onze rechten zullen opeisen."

Maar wat is het verschil tussen burgerlijk huwelijk en geregistreerd partnerschap? Hierop antwoordde Egmar Irausquin: "In het huwelijk is er niets, het vonnis waar ze op wachten is om bestaande huwelijken open te stellen voor paren van hetzelfde geslacht. Alles wat in het huwelijk zit, zoals het nu is, maakt het mogelijk voor paren van hetzelfde geslacht, dus het is geen apart huwelijk of iets nieuws." Geregistreerd partnerschap (GP) was een aanpassing van enkele huwelijkswetten, maar het grote verschil van GP is dat in de loop der tijd de optie is ontstaan waarbij de ene partij wel en de andere partij niet gebonden is aan de GP-wet. Daarom biedt GP geen es-

sentiële rechten aan partners. "In die tijd probeerde het parlement mensen te overtuigen van iets dat geen gelijkwaardig alternatief was, zoals het Europees Hof vraagt. Als je weigert om mensen een huwelijk te geven, moet je hen een alternatief bieden dat hetzelfde wettelijke niveau heeft", zei hij. Bovendien voegde hij eraan toe: "Het huwelijk heeft verschillende wetten. En wat de Stichting Orguyo heeft bereikt, is het openstellen van het huwelijk voor paren van hetzelfde geslacht. Er worden geen wetten veranderd of toegevoegd aan het huwelijk. Het doel van Orguyo is altijd geweest om gelijke behandeling en rechten te hebben. De rechten die jij hebt, moeten ook voor mij gelden. Wij allen als burgers van dit eiland. En dit heeft niets te maken met je religieuze achtergrond, want dit is ook een recht van iedereen."

Sinds de oprichting in 2019 heeft deze stichting geprobeerd aandacht te besteden aan de LGBTIQ+-minderheid op Aruba, ook tijdens de afgelopen jaren, inclusief de pandemie. Ponson verzekerde dat er meer initiatieven, vrijwilligers en mensen betrokken zijn, waarbij elke juni maand een viering is en dit jaar geen uitzondering was. Verschillende activiteiten werden gezien, met educatieve en amusementsgerichte evenementen die de nodige aandacht gaven

aan deze periode.

Naarmate de tijd verstrijkt, merken ze op dat de gemeenschap steeds meer betrokken raakt, waarbij bij verschillende evenementen twee activiteiten plaatsvonden in het Cultureel Centrum, een gericht op entertainment en de andere op educatie. Ponson verzekerde dat "het erg interessant was, omdat er geen groot publiek was, maar het aanwezige publiek was nodig om alle aandacht, processen en worstelingen die de gemeenschap ervaart tijdens hun adolescentie en zelfs op latere leeftijd wanneer ze besluiten uit de kast te komen en worden geconfronteerd met negativiteit in die fase. Er waren psychologen, mensen van Family Planning, artsen die zich bezighielden met de emotionele en medische aspecten van transgenderpersonen. Er waren veel facetten voor de gemeenschap die je misschien niet vaak ziet op Aruba, dus het is zeker erg belangrijk."

Daarnaast verwelkomde de stichting ook een nieuw lid, Julian Torres Rivas, een radiotherapeutisch oncoloog, en bedankten ze de gemeenschap voor hun steun en betrokkenheid in deze maand.

Paren van hetzelfde geslacht in landen zoals Aruba, Curaçao en Sint Maarten worden geconfronteerd met verschillende praktische problemen, waaronder moeilijkheden bij het verkrijgen van huisvesting en verzekeringen. Dit komt door de weigering van deze landen om het huwelijk voor paren van hetzelfde geslacht open te stellen, waarbij staatssecretaris Alexandra van Huffelen het standpunt van de regeringen van deze eilanden heeft aanvaard door te zeggen: "In de afgelopen maanden heb ik gesprekken gevoerd over dit onderwerp met de premiers van de Caribische landen. Hoewel de meeste gesprekken constructief en empathisch waren, is er op dit moment onvoldoende bereidheid om het huwelijk voor paren van hetzelfde geslacht open te stellen. Dit is betreurenswaardig, maar gezien de autonomie van de landen, zijn mijn mogelijkheden om actie te ondernemen beperkt."

Groep inwoners van Seroe Colorado gebruikt Artikel 59 voor opschorting van bouwwerkzaamheden

Deze week heeft een groep inwoners van Seroe Colorado via een persbericht laten weten dat de bouwvergunning voor Three Rivers is opgeschort. Dit is het gevolg van de beslissing van de president van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Curaçao, Sint Maarten, Bonaire, Sint Eustatius, Saba en Aruba, die eind mei heeft plaatsgevonden.

De president heeft het verzoek van de minister van Algemene Zaken, Innovatie, Bestuurlijke Organisatie, Infrastructuur en Ruimtelijke Ordening als niet-ontvankelijk beschouwd in haar verzoek om een tijdelijke voorziening in afwachting van de beslissing van het Hof.

Premier Evelyn Wever-Croes, als verantwoordelijk minister, heeft contact opgenomen met het Gemeenschappelijk Hof voor de tijdelijke voorziening nadat het Gerecht in Eerste Aanleg op 5 mei had bepaald dat de bouwvergunning van Three Rivers automatisch wordt opgeschort op het moment dat de inwoners van Seroe Colorado, vertegenwoordigd door de heer Boyce, bezwaar hebben ingediend.

Three Rivers Real Estate heeft een bouwvergunning ontvangen voor het hotel in Seroe Colorado, en burgers, waaronder inwoner W. Werkema, hebben bezwaar gemaakt. Maar de minister heeft besloten dat de burger geen reden had om een dergelijk bezwaar in te dienen. In de kortgedingzaak die is aangespannen door W. Werkema en andere inwoners, heeft de rechtbank het verzoek van Werkema om een opschorting in het kort geding af te dwingen afgewezen omdat er geen urgentie was in de zaak; maar op basis van artikel 59 van de bouw- en woningverordening wordt de bouwvergunning automatisch opgeschort.

Zoals eerder vermeld, heeft premier Evelyn Wever-Croes, als waarnemend minister, contact opgenomen met het Gemeenschappelijk Hof om beroep aan te tekenen tegen deze beslissing. De premier wilde dat de president van het Gemeenschappelijk Hof de interpretatie van de Ad-

ministratieve Rechtbank aan de kant zou zetten totdat het Hof een definitieve beslissing in de lopende zaak, namelijk de bodemprocedure, neemt. Volgens de premier kan de bouwvergunning niet worden opgeschort op basis van de wet, omdat het hier niet ging om een voorwaardelijke vergunning, maar om een vergunning zonder voorwaarden.

De beslissing van de president van het Gemeenschappelijk Hof om de beslissing van de Administratieve Rechtbank (LAR) te handhaven, illustreert de waarde van artikel 59 van de Bouw- en Woningverordening. Via dit artikel kan elke burger in beroep gaan tegen de beslissing van de regering om een bouwvergunning toe te kennen of van plan te zijn toe te kennen aan elk project, groot of klein, als er geen rekening is gehouden met het belang van de betreffende burger en het algemeen belang.

Dit is van groot belang gezien het feit dat bouwvergunningen op Aruba tot op heden niet openbaar worden gemaakt via communicatiemiddelen op het moment van toekenning van het terrein. Hierdoor is de burger niet altijd op de hoogte wanneer er een gebouw wordt verbouwd of gebouwd naast zijn eigendom, wat betekent dat de burger mogelijk te laat is om in beroep te gaan. Tegelijkertijd kan dit schade veroorzaken aan degenen aan wie de bouwvergunning is verleend door het Land Aruba en aan

alle bewoners. Met artikel 59 (Bouw- en Woningverordening) wordt de bouwvergunning voor elk project, groot of klein, opgeschort totdat het juridische geschil met betrekking tot de bouwvergunning is afgerond.

Het is belangrijk op te merken dat het bouwproject Three Rivers op basis van de wet een opgeschorte bouwvergunning had en daarom niet gemachtigd was om door te gaan met de bouw van het "Secrets" hotel.

In een persverklaring gaf een groep inwoners van Seroe Colorado aan dat de heer W.C.E. Winfield, rechter bij de Administratieve Rechtbank (LAR), had geoordeeld dat het verzoek van de burgers aan de LAR om de bouwvergunning op te schorten niet nodig was, omdat artikel 59 van de Bouw- en Woningverordening bepaalt dat bij het in beroep gaan tegen een bouwvergunning alle bouwactiviteiten moeten worden stopgezet in afwachting van een beslissing.

Desondanks ging de regeringsprocedure om de bouw toe te staan door zonder rekening te houden met de bezwaren van de bewoners, wat in strijd is met de wet en onnodig financieel risico met zich meebrengt voor zowel het Land Aruba als de ontwikkelaars.

In november 2019 kondigde de minister van Toerisme, Dangui Oduber, de "ground-breaking" van het Secrets Baby Beach Resort aan op Baby Beach. Het project betrof een all-inclusive hotel met 900 kamers volgens de ROPV (Ruimtelijk Ontwikkelingsplan van Aruba).

Tien burgers, vertegenwoordigd door advocaat Maritza Boyce, hebben een beroep gedaan op de Administratieve Rechtbank (LAR) nadat de minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Milieu destijds de bouwvergunning had verleend op 28 mei 2020. De burgers dienden hun bezwaren tegen de vergunning in op 21 oktober 2020.

Naar aanleiding van de afwijzing van de bezwaren door de minister op 9 maart 2021, hebben de burgers op 16 april 2021 beroep aangetekend. Ze meldden dat de rechtbank in haar eerste uitspraak heeft geoordeeld dat zolang de verantwoordelijke minister, in dit geval minister-president Evelyn Wever-Croes, niet reageert op de bezwaren van de burgers, de bouw niet kan doorgaan.

Op basis van een decreet van 9 maart 2021 heeft de regering verklaard dat de bezwaren niet ontvankelijk zijn, waarna de burgers op 15 april 2021 in beroep zijn gegaan bij de Administratieve Rechtbank. De rechtbank oordeelde in haar uitspraak dat de inwoners in twee van hun argumenten gelijk hadden en beval de regering om binnen drie maanden na de uitspraak een beslissing te nemen over de bezwaren. Niettemin hebben de regering en Three Rivers beroep aangetekend tegen deze uitspraak, en de rechtbank heeft op 24 mei 2023 al een uitspraak gedaan.

Voordat de bouw begon, heeft de groep burgers gevraagd om informatie over het project, maar ze hebben geen transparantie ervaren vanaf het begin, zoals ze beweren. Naar hun mening moet de ontwikkelaar voorzichtig zijn, omdat een hotel mensen zoals taxichauffeurs, touroperators en werknemers met zich meebrengt, wat tot drukte en verstoring kan leiden, en het Ruimtelijk Ontwikkelingsplan (ROPV) geeft aan dat bij bouwactiviteiten rekening moet worden gehouden met de voortdurende overlast die dit met zich meebrengt voor de bewoners van Seroe Colorado.

In het belang van het volk... Of van de partij...?

Het probleem dat is ontstaan over het stuk rotskust tegenover het grote hotelproject van Embassy Hilton heeft een nogal merkwaardige manier van optreden van de overheid laten zien. De zaak begon al meer dan 10 jaar geleden toen de onderneming aan de regering liet blijken van hun interesse voor dat deel van de kust om dit om te vormen tot een stuk strand ten behoeve van hun gasten. In 2010 was een adviescommissie bezig met de kwestie van het forse aantal hotelprojecten, waarbij ook deze vraag naar voren kwam. Daarbij werd naar voren gebracht dat het misschien een goed idee leek maar dat het niet zoveel zin zou hebben om dat hele gebied onder het zand te bedekken omdat de zee in korte tijd een groot deel van dat materiaal zou afvoeren. Kennelijk zijn er in de tussentijd andere gedachten opgekomen want nu, zonder enige uitleg en zonder dat we van het bestaan van een MER-rapport afweten, zien we de afgifte van een vergunning voor exact hetgeen zoveel jaar geleden als onuitvoerbaar werd gezien.

In ieder geval is men indertijd niet doorgeslagen met de discussie hierover daar het ook niet het belangrijkste onderwerp was. Interessant is wel om te vermelden dat de commissie tot het advies kwam om een moratorium op toeristische accommodatie in te stellen en dan bij voorkeur bij wet.

De minister ging daar onmiddellijk tegenin en inmiddels zijn we bijna 13 jaar verder en kijken nu aan tegen iets dat veel begint te lijken op een 'Torremolinos 2.0' onder de leus, zoals dat letterlijk verwoord in de vergunning afgegeven door de minister belast met Infrastructuur en Planning, die niet toevallig ook onze premier is: "Dat het toerisme de grootste en belangrijkste pilaar is van onze economie en derhalve het toeristisch belang als algemeen beschouwd kan worden".

We gaan hier niet uitgebreid in op de inhoud en consequenties van deze gedachtegang, wat we wel willen zeggen is dat een goede gang van zaken in het toerisme van uitzonderlijk belang is voor ons land..., maar als er niet wordt gezorgd voor een duurzaam soort toerisme, keert op langere termijn de goedkeuring van welk project ook, in naam van het to-

eristisch belang dat dus kennelijk het algemeen belang is geworden, zich in de bedreiging en het gevaar voor datzelfde toerisme en als zodanig ook voor onze economische toekomst. We hebben hierin andere gedachten dan onze premier; we denken dat het nu juist het moment is om een lijn te trekken., hoewel we begrijpen dat in de loop van het jarenlange proces er door de betrokken departementen toezeggingen zijn gedaan die een stopzetten van het proces bemoeilijken. Als dit het geval zou zijn dan zien we nog niet in waarom men het project zo positief mogelijk probeert voor te stellen in plaats van gewoon te zeggen dat het onmogelijk bleek om dit ongewenste proces een halt toe te roepen. Maar nee, het punt was juist dat het project hoe dan ook door moest gaan.

De andere kant van de zaak was dat de

minister belast met Natuur en Milieu de rol op zich nam die hij hoort te hebben, gezien de verwoesting van de plaatselijke vegetatie van beschermde soorten die werd aangericht. Echter, hij deed dit niet op de juiste wijze. Als bewindsman heb je niets te zoeken in een civiele procedure aangespannen door een andere rechtspersoon tegen het hotelproject én de overheid die de vergunning had afgegeven. Wat wel had moeten gebeuren is optreden als de minister die inderdaad daartoe bevoegd was, nota bene zoals beschreven in de vergunning afgegeven door de premier. De vergunning vermeldt overduidelijk dat het verboden is inheemse plantensoorten geheel of gedeeltelijk te verwijderen of te vernietigen, zonder ontheffing af te geven door die minister. Voor de zoveelste keer kan men zien dat de minister weg wordt gezet als een nieuweling, afgetroefd door zijn collega. Wat had moeten gebeuren was het eisen van een gezamenlijk optreden van de overheid, om de onderneming te laten voldoen aan de inhoud van de vergunning, zoals de premier die zelf had ondertekend, en dan het werk stil te laten leggen en indien nodig de vergunning in te trekken, totdat de onderneming de verplichtingen nakomt. Als de premier werkelijk staat voor gezamenlijk optreden van het kabinet, verplicht haar dan ook om precies dat te doen. Dat is dus kennelijk niet gebeurd.

Om de gemoederen te kalmeren wordt nu gezegd dat men bij de kleine coalitiegenoot "in naam van het algemeen belang" de zaak verder laat rusten. Wij hebben een andere kijk op deze zaak. Het lijkt ons goed om een begin te maken met wat het beste is voor de partij zelf. Wat zichtbaar begint te worden is dat elk incident in een nederlaag eindigt voor de 'junior partner' in de coalitie, met het gevolg dat de vraag rijst hoeveel aanhang de partij eigenlijk nog heeft... We zeggen dit niet omdat we hen een kwaad hart toedragen, maar we zien hier precies hetzelfde proces dat in het verleden ertoe heeft geleid dat alle kleine partners in een coalitie een betrekkelijk kort leven beschoren zijn. Het traject begon in dit geval met het geheime contract met Eagle LNG, daarna kwam onder meer de confrontatie over de wet met betrekking tot het huwelijk voor partners van gelijk geslacht, die dus ook niet meer in behandeling komt terwijl de grote partner en dus de regering in afwachting is van de uitkomst in cassatie over het vonnis van het Gemeenschappelijk Hof. Met de zware zaken die in de komende tijd als regering moeten worden opgepakt, onder andere de problemen met Nederland, heeft de junior partner voorlopig nul confrontaties in zijn voordeel beslist, noch in eigen belang, noch van het volk.

investeerdere van Acqua Condominium wachten nog steeds op hun eigendom

In een brief die een van de investeerders, genaamd Jose Potenza, heeft gestuurd naar verschillende lokale media, wordt aangegeven dat ze nog steeds wachten op de oplevering van de appartementen die ze 14 jaar geleden hebben gekocht in Acqua Condominium Aruba, dat nu eigendom is van het Radisson Blu Aruba Hotel.

In zijn verklaring stelt Potenza dat de vertraging in de oplevering van de appartementen die hij 14 jaar geleden heeft gekocht, nog steeds voortduurt. "Dit wordt gerealiseerd door de president van Acqua, Venancio Gonzalez, die de ontwikkelaar is en de opvolger van de gebroeders Marcoli, die op een gegeven moment die functie hadden. Dit alles samen met de advocaten die betrokken zijn en juridisch advies geven."

Jose H. Potenza Perez is een 79-jarige Venezolaanse burger die 14 jaar geleden twee appartementen in Acqua heeft gekocht, met de droom om de rest van zijn leven door te brengen tussen Aruba en zijn geboorteland. Tot zijn verbazing zijn de jaren voorbij gegaan en is het condominium klaar, maar de oplevering van zijn appartementen heeft nog niet plaatsgevonden. In het document wijst hij erop dat hij het volledige bedrag (450.000 dollar) in 2008 contant heeft betaald, en dat er tien jaar zijn verstreken sinds de vermeende voltooiing van het project en de oplevering van de appartementen. Hij betwijfelt dat de personen belast met de oplevering verschillende soorten vermeende wettelijke excuses gebruiken.

"We hebben de appartementen gekocht en ze hebben ons de koopdocumenten gegeven waarin duidelijk staat wat we hebben gekocht en hoe ze ons geld zouden moeten investeren", zei Potenza.

De investering omvatte onder andere asfalt, het onderhoud van het condominium, het zwembad, gemeenschappelijke ruimtes en het terrein dat gelijk was aan 55% van hun investering; de overige 45% was bedoeld voor de bouw van het woongedeelte.

In een artikel van 2021 op de website www.enlacearquitectura.net, gevonden door een redacteur van Bon Dia Aruba, wordt vermeld dat "Acqua een Radisson Blu-hotel is dat in 2016 is begonnen als een 'niet voltooid appartementencomplex'. Enlace Arquitectura heeft de klant geholpen bij de herontwerp van het gebouw tot een hotel."

Wat de aandacht blijft trekken, is dat geen van deze investeerders gevraagd heeft of ze het eens waren met deze verandering, of ze akkoord gingen met het transformeren van de appartementen tot een luxe hotel, zoals ook Potenza bevestigt. "Door dit ar-

tikel kwam ik erachter dat ze in 2016 begonnen zijn met de bouw van het hotel, ik wist hier niets van. Ze hadden ons toestemming moeten vragen, de eigenaren van de huurappartementen die deel uitmaken van het eigendom," benadrukt Potenza.

Potenza geeft aan dat een van de advocaten genaamd Jovanca Vrolijk "geen antwoord geeft op het verzoek om te krijgen wat juridisch van ons is, door woorden te gebruiken die ze 'wettelijk' noemen. Ze beweren dat we de addendum moeten ondertekenen, waarin staat dat we de omliggende terreinen moeten afstaan aan de ontwikkelaar en dat wij als eigenaren alleen kunnen huren via het Radisson Blu-hotel."

Als kopers het addendum niet ondertekenen, levert de ontwikkelaar het eigendomsdocument niet op, maar in een brief die Potenza en andere kopers enkele jaren geleden hebben ontvangen, werd aangegeven dat "kopers moeten meewerken zodat de ontwikkelaar kan opleveren."

"Maar medewerking is iets vrijwilligs en spontaans, het is geen verplichting. Medewerking betekent dat ze je eigendom als voorwaarde stellen om het addendum te ondertekenen, en dat addendum houdt in dat ik afstand doe van wat ik heb. In het kort, ze laten me een kamer met airconditioning achter, dat is het," aldus Potenza.

Dit is waarom Potenza verzoekt om de volgende drie opties aan Venancio Gonzalez en de advocaten van Acqua voor te leggen, zodat ze kunnen kiezen en handelen:

1. Het leveren van zijn appartementen "zonder druk", op een legale manier, waarbij de ontwikkelaar de notariskosten moet betalen zoals aangegeven in het document van de vertegenwoordiger van Acqua 14 jaar geleden, en Potenza 5% van de wettelijke vertraging moet betalen.
2. Het onteigenen van hun eigendom als de ontwikkelaar juridisch gerechtvaardigd is om gebruik te maken van publiek eigendom.
3. Het aanklagen van Potenza als wat hij zegt laster is.
4. Vanaf het begin is Potenza er zeker van dat hij nooit gebruik heeft willen maken van juridische stappen, zelfs tot nu toe hebben ze een andere advocaat ingehuurd om zowel Potenza als andere getroffen personen, zoals Jose Gamero en Adrian Bianchi, te vertegenwoordigen, van wie Bon Dia Aruba in februari hun verhaal heeft gepubliceerd.

"Ik sta niet langer toe dat de advocaten van Acqua me bedreigen," verklaart Potenza.

Evenzo vraagt hij zich af in welk land ter wereld een bedrijf niet voldoet aan een vonnis van een rechter dat later door drie rechters in hoger beroep is bevestigd in Curaçao?

"Waarom spreken de autoriteiten niet over deze zaak en welke vorm van macht beschermt dit bedrijf? We hebben een brief gestuurd naar de notaris

die momenteel de overdrachten van Acqua Condominium behandelt en meerdere overdrachten zijn geregistreerd, maar omdat we niet hebben meegewerkt aan het addendum, zijn degenen die het wel hebben ondertekend geregistreerd bij de notaris."

Andere investeerders die ook hun eigendom niet hebben gekregen

Op 8 februari publiceerde Bon Dia Aruba een artikel over een Argentijns stel dat ook twee appartementen in dit project heeft gekocht, waar ze in 2022 naar Aruba zijn gekomen na een lang juridisch proces en twee gerechtelijke uitspraken die aangaven dat ze na 14 jaar hun eigendom moesten krijgen. Twee dagen voor de zaak voor de rechter zou komen, kwamen ze erachter dat als ze het addendum niet zouden ondertekenen, ze hun eigendom ook niet voor 100% zouden krijgen, maar 50% aan Acqua zouden moeten overdragen, dezelfde situatie als Potenza.

"Wat betekent dit? Ik begrijp niet waarom ze met twee gerechtelijke uitspraken niet hebben kunnen ondertekenen," merkte Potenza op.

In deze hele situatie, die Potenza zelf beschreef als "een lijdensweg," zei hij dat hij nog steeds hoop heeft dat de wetten van Aruba kunnen worden nageleefd. "Ik vind het niet eerlijk of logisch dat deze mensen mij conditioneren om te geven wat van mij is. Met deze aanklacht wil ik niemand schaden, ik wil mijn geld terug zodat ik iets anders kan kopen in Aruba, want mijn droom is om mijn laatste dagen in Aruba door te brengen. Ik heb veel jaren van mijn leven verloren in afwachting hiervan, en ik wil ook geen zaken meer doen met Acqua. Aruba valt onder de wetten van Nederland, maar ze hebben niets wettigs of rechtvaardigs voor ons gedaan. De autoriteiten moeten Acqua en Radisson onderzoeken in verband met onze zaken," concludeerde hij.

Oproep om hulp van de Venezolaanse gemeenschap voor vrijheid en een einde aan onderdrukking in Curaçao

In een nieuw voorval dat bezorgdheid heeft opgewekt, zijn vandaag twee Venezolaanse burgers gearresteerd in Willemstad en overgebracht naar de Immigratiedienst voor detentie. Deze situatie heeft het geduld van de Venezolaanse gemeenschap uitgeput, die moe is van talloze willekeurige arrestaties, de uitzichtloze opsluiting van vluchtelingen en migranten in crisis, het groeiende aantal staatloze kinderen, arbeidsuitbuiting en xenofobie in Curaçao.

"We hebben er genoeg van," verklaart Natalia Josefina Molina Rodríguez, een vertegenwoordiger van de Venezolaanse gemeenschap in Curaçao. Ze verheft haar stem om gerechtigheid te eisen, een einde te maken aan onderdrukking en de verdiende erkenning te krijgen voor de waardevolle bijdragen die Venezolanen hebben geleverd aan de Curaçaose samenleving.

Schending van rechten

De arrestaties vonden plaats op 27 juni tijdens een politiecontrole. Volgens Natalia Josefina Molina Rodríguez vormen deze arrestaties een schending van de rechten van immigranten. Ze benadrukt dat deze individuen het recht hebben op informatie en bescherming, zoals verwacht mag worden in elk ander land ter wereld. Ze mogen niet worden onderworpen aan een administratief en juridisch proces dat hen blootstelt aan deportatie zonder rekening te houden met hun argumenten en individuele omstandigheden.

De gemeenschap ziet het argument van de regering om Venezolanen te integreren in het Curaçaose sociale leven als vals en onoprecht, zoals aangegeven door Rodríguez. Ze dringt aan op de dringende noodzaak om het huidige immigratiebeleid te herzien, dat volgens haar velen veroorzaakt tot onnodige onzekerheid en nood.

Op zoek naar gerechtigheid

"Veel Venezolanen voelen zich vervolgd en uitgebuit, zowel op straat als op hun werkplek. We geloven vast dat de term 'illegaal' ons stigmatiseert en onze rechten als volwaardige burgers schendt. We zijn geen criminelen of ongedocumenteerden. We voldoen aan onze belastingverplichtingen en werken hard om onze families te ondersteunen. De tijd voor gerechtigheid is gekomen," verklaart Molina Rodríguez overtuigend.

Welzijn en ontwikkeling

Kritiek strekt zich ook uit tot de arbeidsomstandigheden waarmee Venezolanen op het eiland worden geconfronteerd. Velen van hen werken meer dan tien uur per dag zonder enige sociale bescherming, bijdragend aan de ontwikkeling en het welzijn van Curaçao.

Rodríguez doet een dringende oproep aan de regering van Curaçao en internationale organisaties zoals de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) en de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor Vluchtelingen (UNHCR) om samen te werken bij het opstellen van een coherent beleid dat de Venezolaanse gemeenschap op een alomvattende manier ten goede komt.

In de zoektocht naar gerechtigheid biedt de organisatie Human Rights Defense Curaçao (HRDC) momenteel hulp aan ten onrechte vastgehouden Venezolanen. Rodríguez benadrukt trots dat Venezolanen een diepe verbondenheid voelen met hun Latijns-Amerikaanse en Venezolaanse erfgoed, en ze eisen respect en gerechtigheid voor een gemeenschap die volgens haar een essentieel onderdeel is van Curaçao.

Minder scholen verwacht in Curaçao in 2030

(CuraçaoChronicle) - Curaçao wordt naar verwachting in 2030 geconfronteerd met een verminderde behoefte aan scholen, waarbij slechts 60 van de huidige 90 scholen nodig zullen zijn. Sithree van Heydoorn, de Minister van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport (OWCS), maakte dit gisteren bekend tijdens een presentatie over het project Onderhoud van Scholen.

De verklaring van de minister is gebaseerd op de dalende geboortecijfers die Curaçao in de loop der jaren heeft ervaren. Als reactie op deze trend ondergaan de scholen op Curaçao renovaties en opknappbeurten om te voldoen aan een gestandaardiseerde

set vereisten. Om deze inspanningen te ondersteunen, heeft Nederland 30 miljoen euro toegewezen voor het project.

De financiering zal worden gebruikt voor de renovatie van ongeveer 20 tot 25 scholen, zodat ze voldoen aan de vereiste normen en uitgerust zijn om kwalitatief onderwijs aan studenten te bieden. Het doel is om de middelen optimaal te benutten, terwijl ervoor wordt gezorgd dat onderwijsfaciliteiten modern, veilig en bevorderlijk zijn voor effectief leren.

Door de schoolinfrastructuur te herzien in het licht van veranderende demografische gegevens, neemt Curaçao proactieve stappen om het onderwijssysteem af te stem-

men op toekomstige behoeften. De verwachte afname van het aantal scholen weerspiegelt een praktische benadering van middelenverdeling en de nadruk op het bieden van een optimale leeromgeving voor studenten.

Minister van Heydoorn benadrukte het belang van dit initiatief om zich aan te passen aan het veranderende onderwijslandschap en verklaarde: "We moeten reageren op de veranderende demografische gegevens en dienovereenkomstig onze onderwijsinfrastructuur optimaliseren. Door een geselecteerd aantal scholen te renoveren en te moderniseren, kunnen we ervoor zorgen dat onze studenten het best mogelijke onderwijs ontvangen."

Nog steeds is er geen overeenkomst over de verlenging van de Covid-lening

Van Huffelen komt naar het Caribisch gebied

(CuraçaoChronicle) - Er is nog geen overeenkomst bereikt tussen Den Haag en Curaçao, Aruba en Sint Maarten over de herfinanciering van de Covid-19 leningen. Met de hoop om vooruitgang te boeken, reist Staatssecretaris van Koninkrijksrelaties, Alexandra van Huffelen, deze week naar het Caribisch gebied voor besprekingen met de regeringen.

De leningen lopen af op 10 oktober aanstaande. Maanden van bureaucratische onderhandelingen hebben niet geleid tot een overeenkomst over de voorwaarden voor verlenging. De herfinanciering van de leningen - voor een totaal van 1,1 miljard - is onvermijdelijk omdat de landen niet genoeg middelen hebben om terug te betalen.

Nederland is bereid de landen decennia de tijd te geven om de leningen terug te betalen, maar om in aanmerking te komen voor een gunstige rentevoet, moeten de landen voldoen aan voorwaarden die volledig losstaan van de Covid-19 crisis.

Curaçao en Sint Maarten moeten een oplossing vinden voor Ennia, dat dringend 700 miljoen nodig heeft om de pensioenen van ongeveer 30.000 deelnemers veilig te stellen. Aruba wordt gevraagd om zijn verzet tegen de invoering van een rijkswet voor financieel toezicht te staken.